

Gyan Amrit ज्ञानामृत

Vol.7 | Issue 1
January 2014
Retail Price - Rs. 7.50/-

निराकार परमपिता शिव परमात्माना साकार माध्यम
पिताश्री प्रजपिता ब्रह्मा

જેતપુરમાં ગીતા પાઠશાળાનું ઉદ્ઘાટન કરતાં સંયુક્ત મુખ્ય પ્રશાસિકા ઘાટી રતનમોહિનીજી, બ્ર.કુ. નલિનીદીદી, બ્ર.કુ. દમયંતીદીદી, બ્ર.કુ. વનિતાબેન, રાજુભાઈ તથા ડૉ. વાઘવાની.

માછીવાડ-નવસારી ખાતે નિઃશુલ્ક નેત્ર ચિકિત્સા કેમ્પનું ઉદ્ઘાટન કરતાં ભાતા કાંતિભાઈ પટેલ, બ્ર.કુ. ગીતાબેન, બ્ર.કુ. સોનલબેન તથા બ્ર.કુ. ગોવિંદભાઈ.

રાંદેર સુરત સેવાકેન્દ્ર દ્વારા આયોજીત ચૈતન્ય દેવીઓની ઝાંખીનું ઉદ્ઘાટન કરતાં જીગીશભાઈ દવે -ચેરમેન, લીગલ કમિટી સુરત મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન અને બ્ર.કુ. લીલાબેન.

બારેજા નગરપાલિકાની ઓફિસમાં સાયકલ યાત્રીઓનું સ્વાગત કર્યા બાદ સમુહ ચિત્રમાં સાયકલ યાત્રીઓ, નગરપાલિકાના પ્રમુખ ભાતા શ્યામલભાઈ પ્રજાપતિ, બ્ર.કુ. વીણાબેન.

સુરત અડાજણ સેવાકેન્દ્ર દ્વારા આયોજીત ચૈતન્ય દેવીઓની ઝાંખીનું ઉદ્ઘાટન કરતાં મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના પદાધિકારીઓ સાથે બ્ર.કુ. દક્ષાબેન.

સરથાણા સેવાકેન્દ્ર દ્વારા ચૈતન્ય દેવીઓની ઝાંખીના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે બ્ર.કુ. વૃષિબેન, અનમોલ સોસાયટીના પ્રમુખ શ્રી સુનીલભાઈ, આચાર્ય શ્રી નીતિનભાઈ તથા બ્ર.કુ. દક્ષાબેન.

અલકાપુરી, વડોદરામાં સંપૂર્ણ સ્વાસ્થ્ય કાર્યક્રમનું ઉદ્ઘાટન કરતાં કેમીસ્ટ એન્ડ ડ્રગીસ્ટ એસો.ના ઉપપ્રમુખ શ્રી કિરીટભાઈ જોષી, બ્ર.કુ. ડૉ. નિરંજનાબેન, ભાતા ડાહ્યાભાઈ પટેલ, ડૉ. અનિલભાઈ.

અમદાવાદ સારંગપુર સેવાકેન્દ્ર પર મહિલા કેન્સર નિદાન કેમ્પમાં બ્ર.કુ. મંજુલાબેન, બ્ર.કુ. આરતીબેન, ડૉ. નીતાબેન પટેલ, ડૉ. કલ્પેશભાઈ, ડૉ. હેમંતભાઈ ભટ્ટ, હેમલબેન.

Gyan Amrit

જ્ઞાનામૃત

પ્રજાપિતા બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલયનું મુખ્યપત્ર

વર્ષ : ૭

જાન્યુઆરી, ૨૦૧૪

અંક : ૧

અમૃતસૂચિ

- અનુસરણા તંત્રી સ્થાનેથી ૪
- આવા હતા મારા સાકાર બાબા બ્ર.કુ. પ્રભાબેન ૬
- પ્રજાપિતા બ્રહ્મા દાદી વ્રજઈન્દ્રાજી ૧૧
- પ્રસન્નતાના પથ પર બ્ર.કુ. શિવાનીબેન ૧૮
- મનસા સેવા રાજયોગી નિર્વેરભાઈ ... ૨૨
- યોગની ગહન અનુભૂતિ કરવા... .. બ્ર.કુ. પ્રો. પ્રફુલ્લચંદ્ર ૨૪
- યુવા વિભાગ..... બ્ર.કુ. મુકેશભાઈ ૨૯
- એક અનુભવ બ્ર.કુ. દીપકભાઈ ૩૧
- અલૌકિક અનુભવ બ્ર.કુ. દમચંતીબેન ૩૩

ગ્રાહકોને

જાન્યુઆરી, ૨૦૧૪થી 'જ્ઞાનામૃત' માસિક તરીકે પ્રગટ થાય છે તેથી લવાજમના નવા દર નીચે મુજબ છે.

લવાજમના નવા દર

ભારતમાં

વાર્ષિક લવાજમ	રૂ.	૯૦-૦૦
આજીવન સભ્ય	રૂ.	૨૦૦૦-૦૦
છૂટક નકલ	રૂ.	૭-૫૦

વિદેશમાં

એરમેઇલ વાર્ષિક	રૂ.	૧૦૦૦-૦૦
આજીવન સભ્ય	રૂ.	૧૦૦૦૦-૦૦

કૃતિઓ તથા સેવા સમાચાર મોકલવાનું સરનામું

બ્ર.કુ. ડો. કાલિદાસ પ્રજાપતિ

તંત્રી: જ્ઞાનામૃત

જી-૨, ૨૨ શિવમ એપાર્ટમેન્ટ, નવા વાડજ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૩.

Phone : 079 - 27621551

મુદ્રક : રાજયોગિની સરલાદીદી પ્રકાશક : બ્રહ્માકુમારી ઉષાબેન

આવશ્યક નોંધ

'જ્ઞાનામૃત'ને નિયમિત પ્રકાશિત કરવા માટે મુદ્રણ સામગ્રીનું આયોજન ઘણું એડવાન્સમાં થાય છે. તેથી કૃતિઓ, તસવીરો અગ્રતાક્રમે મળશે તે મુજબ ધ્યાનમાં લેવાશે. - તંત્રી

લવાજમની રકમનો ડ્રાફ્ટ નીચેના નામે લખશો.

પ્રજાપિતા બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલય (ગુજરાતી જ્ઞાનામૃત)

લવાજમ મોકલવાનું, સરનામું બદલાયાની જાણ કરવાનું તથા પૂછપરછનું સરનામું નીચે મુજબ છે.

● ગુજરાત ઝોન મુખ્યાલય ●

બ્રહ્માકુમારીઝ, સુખશાંતિભવન, ગામડીવાળા ડેરી સામે, ભુલાભાઈ પાર્ક રોડ, કાંકરિયા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૨૨

Phone : 079 - 25324160, 25324460, 25324660

● પ્રકાશન સ્થળ ●

રાજયોગ ભવન, ૧, ચતુર્ભુજ કોલોની, ગોરધનવાડીનો ટેકરો, કાંકરિયા, અમદાવાદ-૨૮

Ph : 079 - 25431676

Email : maninagar.amd@bkivv.org; gyanamrit.guj@gmail.com

અનુસરણ તંત્રી સ્થાનેથી...

માનવજીવનમાં રૂપ, ચૌવન, સત્તા અને સંપત્તિ ઉપર વિવેકપૂર્વકનું, ધર્મબુદ્ધિનું નિયંત્રણ અતિ આવશ્યક છે. બાળપણથી જ એના સંસ્કાર આપવા પડે. જેવા સંસ્કારો આપવા ઈચ્છતા હોઈએ તેવો પરિવારજનોનો વ્યવહાર અને વાતાવરણ હોવું અતિ આવશ્યક છે.

આજે આપણે ભિન્ન ભિન્ન ક્ષેત્રોમાં ભૌતિક વિકાસ ઘણો કર્યો છે. પણ રક્ષક જ ભક્ષક થાય, વાડ ચીભડાં ગળે, તો ફરિયાદ કરવી જ કોને? જૂજ અપવાદને બાદ કરતાં આજે સમાજમાં ચારિત્રિક, નૈતિક અધઃપતન, વ્યસનો, વિકારોનો વિસ્ફોટ, ભ્રષ્ટાચાર, સ્વાર્થાધિતા, ટૂંકા માર્ગે અલ્પ સમયમાં ધનવાન, સત્તાવાન બનવા માટે આચરાતાં કુકર્મો, આતંકવાદમાં વૃદ્ધિ, રાષ્ટ્ર પ્રત્યે પ્રેમ, વફાદારીમાં ઓટ, રાજકારણીઓના ઘૃણાસ્પદ ભ્રષ્ટાચારો, સત્તા મેળવવા કરતાં આભાસી પ્રચારકાર્યો,

ગુનાખોરીમાં વૃદ્ધિ સત્તાસ્થાનોએ અપરાધીઓનો જમાવડો આ સૌ લક્ષણો પતન અને બરબાદીનો માર્ગ સૂચવે છે.

વિશ્વની સર્વ સમસ્યાઓનું મૂળ કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, અહંકાર, આળસ અને સૂક્ષ્મવિકારો છે. વ્યસનો તેમાં વૃદ્ધિ કરે છે. પણ આજે સૌ બાહ્ય ઉપચારોમાં કરોડો રૂપિયા ખર્ચે છે. પણ સમાજમાં નૈતિક, ચારિત્રિક ઉત્થાન થાય, વ્યસનો, વિકારો, દુર્વૃત્તિઓની નિવૃત્તિ થાય તેવા ઉપાયો કરવામાં આવતા નથી. જ્યારે આધ્યાત્મિક, ધાર્મિક, રાષ્ટ્રીય સામાજિક વગેરે કાર્યક્રમોમાં નેતાઓ એ વાતનો સ્વીકાર કરે છે કે જીવનમૂલ્યો અને આધ્યાત્મિક શક્તિથી જ પરિવર્તન આવશે. પણ બોલનારાઓની કથની અને કરણીમાં વિરોધાભાસ છે. જે વાણીમાં છે તે વ્યવહારમાં નથી. બુરાઈઓ સાથે એટલો નિકટનો નાતો થઈ ગયો છે કે તેમાંથી

છૂટાતું નથી.

ભારતવાસીઓ ધાર્મિક આધ્યાત્મિકક્ષેત્રે સદાચાર અને શુદ્ધ આચરણ દ્વારા પરમાત્માની નિકટ જવાનો પ્રયાસ કરે છે. જેમની વિવેકશક્તિ વિકસેલી છે તેઓ ધર્મના સારને આચરણમાં લાવવા પ્રયાસ કરે છે. પણ અન્ય ક્ષેત્રોની જેમ આ ક્ષેત્રમાં પણ મંત્ર, તંત્ર, જાદુ, પુરુષાર્થ કે આચરણ વિના પ્રાપ્તિ થતી હોય, તો તે મેળવવા લોકો ઉત્સુક હોય છે. હજુ મોટા ભાગના લોકો અજ્ઞાનતા, અંધશ્રદ્ધા, કુરિવાજો, ખોટી માન્યતાઓ, વ્યક્તિપૂજા અને પાખંડી પ્રચારની લીલાઓમાં ફસાઈ જાય છે. કેટલી મોટી સંખ્યામાં લોકો વિવેકશૂન્ય, બુદ્ધિમત્તાથી પર થઈને, વ્યક્તિ કે સંસ્થાની ચર્ચાર્થ ચકાસણી વિના પાગલ બને છે. જ્યારે પાપ છાપરે ચડીને પોકારે છે. મીડિયામાં તેના હલકી કક્ષાનાં કૃત્યો જાહેર થાય છે ત્યારે ભાન થાય છે. પણ ત્યારે તો ઘણું મોડું થઈ ગયું હોય

છે. સર્વ રીતે ખુવાર થયા પછી પણ કેટલાક લોકોની સાન ઠેકાણે આવતી નથી. તેઓ પાખંડના પ્રચારક બનવાનું ચાલું રાખે છે. તેમાં ગૌરવ સમજે છે.

અમૃતવેળાએ યોગાભ્યાસ દરમ્યાન જ ટચીંગ થતાં આ લેખ લખવાનું બન્યું છે. માનવો જેને પૂજ્ય, આરાધ્ય માને છે તેવા લોકો પ્રત્યે સાધકો સમર્પણ કરે છે. તેઓ માટે શક્તિથી પણ વધારે સહયોગ કરે છે. ત્યારે ધર્મના આસન ઉપર બેઠેલી વ્યક્તિએ શાંતચિત્તે મનોમંથન કરવાની જરૂર છે. આપણે જે ઘ્યેય માટે, સેવા માટે ત્યાગ કર્યો, ભેખ લીધો તેની ગરિમા જળવાઈ રહે તે મારે મારી પળેપળની જાગૃતિ છે? બાબા કહે છે કે ‘બચપન કે દિન ભૂલા ન દેના, જ્યારે બ્રહ્માવત્સોને ઈશ્વરીય જ્ઞાનનો પ્રથમ પરિચય થાય છે ત્યારે તેઓની અનુભૂતિ કેટલી ગહન, પ્રેરણાદાયી અને દિવ્યાનંદસભર હોય છે. શું આ સ્થિતિ સદાકાળની બની રહે તેવો

આપણો પુરુષાર્થ છે?

મનની ગતિ અતિ ગહન છે. તેમ કર્મની ગતિ પણ અતિ ગહન છે. તેની અવસ્થા સતત એકધારી, એક રસ સ્થિતિમાં રહેતી નથી. અમુક અપવાદોને બાદ કરતાં વ્યક્તિ, વસ્તુ, વાતાવરણ, સાધનો, સુવિધાઓ, વૈભવ, સત્તા અને સંપત્તિનો પ્રભાવ સાધક ઉપર પડે છે. પછી તે કોઈ પણ સ્થાને હોય. જો સતત તેની જાગૃતિ ના હોય તો તેમાં લપેટાતાં વાર લાગતી નથી અને આ વળગણોનો પ્રભાવ સૂક્ષ્મમાં વૃદ્ધિ પામતો રહે છે. ક્યારેક વિવેકશક્તિ ટકોર પણ કરતી હોય છે. ઈશ્વરીય મહાવાક્યો પણ ટકોર કરતાં હોય છે. પણ સભાનતાના અભાવે અને સત્તા, સંપત્તિના પ્રભાવમાં વિવેકશક્તિ, નિર્ણયશક્તિ શુદ્ધ આચરણની શક્તિ લુપ્ત થઈ જાય છે.

કેન્સરનું નિદાન થયું નથી પણ કેન્સરનો પ્રારંભ તો થઈ ચૂકેલો હોય છે. જ્યારે કેન્સર તેની

વિકાસની ગતિએ પહોંચે છે ત્યારે તેનાં ચિહ્નો પ્રગટે છે. પ્રારંભમાં જ તેને ઓળખી શકાય તો બચી શકવાની શક્યતા ખરી પણ ફેલાઈ જતાં મૃત્યુ અનિવાર્ય બની જાય છે.

સાધનાનું ક્ષેત્ર પણ અતિ ગહન છે. પાછલાં જન્મો અને વર્તમાન જન્મનાં કર્મો જ્યારે ફૂલેફાલે છે ત્યારે તેનાં પરિણામો જાણી શકાય છે. કેટલાક એવા મહાન આત્માઓ હોય છે કે તેઓને ગમે તેટલાં સત્તા, સંપત્તિ, સન્માનો મળે તો પણ તેઓનું જીવન એકરસ, બેફિકર બાદશાહ, ફરિસ્તા સમાન હોય છે. તેઓનાં ત્યાગ, તપસ્યા, સેવા અને સમર્પણનો ગ્રાફ ઉંચે ને ઉંચે જ જતો હોય છે. આવા મહાન આત્માઓ હતા અને વર્તમાનમાં પણ છે. આપણું અનુસરણ માત્ર આવા આત્માઓ જ હોઈ શકે.

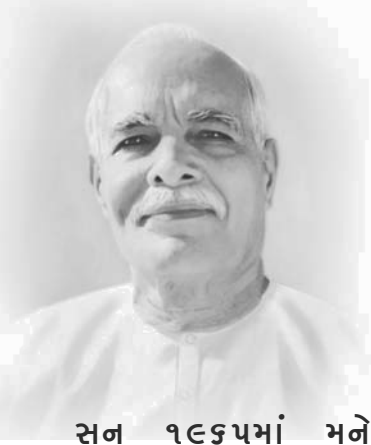
- બ્ર.કુ. કાલિદાસ

ચિંતનિકા

બ્રાહ્મણ (બ્રહ્માવત્સ) જીવનનો વિશેષ આધાર છે હિંમત. જેમ કહેવાયું છે કે શ્વાસ નથી તો જીવન નથી તે રીતે હિંમત નથી તો બ્રાહ્મણ (બ્રહ્માવત્સ) નથી. બાપ (પરમાત્મા) નો પણ વાચદો છે ‘હિંમતે બચ્યે મદદે બાપ’. માત્ર મદદે બાપ નથી.

આવા હતા મારા સાકાર બાબા – પ્રજાપિતા બ્રહ્મા

– બ્ર.કુ. પ્રભાબેન, ભરૂચ

સન ૧૯૬૫માં મને

મથુરામાં ઈશ્વરીય જ્ઞાન મળ્યું. આ જ્ઞાનમાં મારું આખું ઘર ચાલે છે. સૌથી પહેલાં મારા લૌકિક પિતાજી જ્ઞાનમાં આવ્યા. એના પછી આખો પરિવાર જ્ઞાનમાં આવ્યો. અમારા સર્વના જ્ઞાનમાં આવવા માટે એક કારણ નિમિત્ત બન્યું. મારા લૌકિક પિતાજી સિગારેટ બહુ પીતા હતા. જેને કારણે મારા પિતાજી અને માતાજી વચ્ચે ઘણા ઝઘડા થતા હતા. માતાજી સિગારેટ છોડવા માટે કહેતી હતી પણ પિતાજી છોડતા નહોતા. પરિવાર ઘણો ધાર્મિક ભાવનાવાળો હતો. જેને કારણે બાળપણથી જ પૂજા પાઠ કરવાના સંસ્કાર અમારા ભાઈ-બહેનોમાં

હતા. પિતાજીને જે દિવસે જ્ઞાન મળ્યું એના બીજા દિવસથી એમણે સિગારેટ પીવાનું છોડી દીધું. આ જોઈને અમારા ઘરના સભ્યોને ઘણું આશ્ચર્ય થયું. જેને છોડવા માટે મા કેટલાયે વર્ષોથી કહેતી હતી, રોજ ઝઘડા કરતી હતી તે એક દિવસમાં છૂટી ગઈ. અવશ્ય આ સંસ્થામાં કંઈક છે, જરૂર કોઈ દૈવી શક્તિ છે. મારી માતાજી, પિતાજીને કહેવા લાગી કે આપ જ્યાં જાઓ છો ત્યાં મને પણ લઈ જાઓ. મા સેન્ટર પર ગઈ તો એને પણ જ્ઞાન ઘણું સારું લાગ્યું, પછી અમે બાળકો પણ માતાપિતાની સાથે સેન્ટર પર જવા લાગ્યાં. જ્યારે હું જ્ઞાનમાં આવી ત્યારે મારી ઉંમર ૧૩ વર્ષની હતી. મને સિનેમા જોવાની ઘણી ઈચ્છા થતી હતી. કારણ કે સ્કૂલમાં બહેનપણીઓ કહેતી હતી આજે અમે ફલાણી સિનેમા જોવા ગઈ હતી. તે પિક્ચર ઘણું સારું છે. હું પિતાજીને કહેતી હતી તો તેઓ કહેતા હતા તારી મા સાથે આવશે ત્યારે હું તમને લઈ જઈશ. માતાજી ધાર્મિક

ભાવનાવાળી હોવાને લીધે સ્વયં સિનેમા જોતી નહોતી અને બાળકોને જોવા લઈ જતી નહોતી.

શિવજયંતી, અમારી અલૌકિક જયંતી છે.

શિવજયંતીના દિવસે પિતાજી અમારી પાસે આવ્યા અને કહેવા લાગ્યા, ચાલો આજે તમને સિનેમા જોવા લઈ જઈશ. અમને સર્વને ખુશી થઈ કારણ કે કેટલાયે વર્ષોથી અમે કહેતા હતા પણ પિતાજી લઈ જતા નહોતા. આજે એમણે કહ્યું તો ઘણી ખુશી થઈ. એ દિવસે મારું શિવરાત્રિનું વ્રત પણ હતું. પિતાજી એક મોટા હોલમાં લઈ ગયા. ત્યાં સ્ટેજ પર સફેદ વસ્ત્રોવાળી બે બહેનો બેઠી હતી. જેવી હું એ હોલમાં ગઈ અને એ બહેનોને જોઈ તો મને એટલું આકર્ષણ થયું કે મારે આમના જેવા બનવું છે. એમણે શિવજયંતી વિશે પ્રવચન કર્યું અને પ્રોજેક્ટર શો (જેને મારા પિતાજીએ સિનેમા કહ્યું હતું) પણ બતાવવામાં આવ્યો. એ દિવસથી મને નિશ્ચય થઈ ગયો કે આ પરમાત્મા દ્વારા

આપેલું જ્ઞાન છે. પરમાત્મા આ ઘરતી ઉપર આવ્યા છે. એના પછી અમે સૌ રોજ ક્લાસમાં જવા લાગ્યા. મને બાળપણથી જ સફેદવસ્ત્રો ઘણાં પ્રિય હતાં. મારી સ્કુલમાં યુનિફોર્મ પણ સફેદ જ હતો. અમે રોજ ક્લાસમાં જતાં રહ્યાં.

બે મહિના પછી બાબા દ્વારા અમને મધુવન (પાંડવભવન, માઉન્ટ આબુ) જવાનું નિમંત્રણ મળ્યું. તો અમે મધુવન ગયાં.

બાબા માટે ખાવાનું બનાવતાં બનાવતાં જ હું ખાવા બનાવવાનું શીખી

બાબાને જોતાં જ બાબા દ્વારા સ્નેહની વર્ષા મારા ઉપર થવા લાગી. એવું લાગ્યું કે સ્નેહના સાગરે જ મને પોતાનામાં સમાવી લીધી છે. બાબાનું રૂપ એટલું આકર્ષક હતું કે હું સ્વયંને ભૂલી ગઈ. મેં બાબાને કહ્યું, “બાબા, મારે હવે અહીં જ રહેવું છે. ક્યાંય જવું નથી. મારે સેવા કરવી છે. મારે ભણવું પણ નથી.” એ સમયે હું નવમા ધોરણમાં ભણતી હતી. બાબાએ કહ્યું, બેટી, અત્યારે તું નાની છે. ભણવાનું પૂરું કરી લે. પછી તું સેન્ટર પર રહીને સેવા

કરજે. જ્યારે બાબાએ આમ કહ્યું તો મને લાગ્યું કે મારે ગમે તેમ કરીને ભણવાનું પૂરું કરવું છે. બે વર્ષનો જ સવાલ છે ને અને જલદી જલદી પૂરું કરીને સેવામાં જોડાવું છે. નવમું અને દસમું પૂરું કરીને હું બાબાને મળવા મધુવન ગઈ. જતાં જ મેં બાબાને કહ્યું, બાબા આપના કહ્યા અનુસાર મેં ભણવાનું પૂરું કરી દીધું છે. હવે મારે અહીં જ રહેવું છે અને સેવા કરવી છે. એ સમયે બાબાએ મને પૂછ્યું, “બેટી, તારે બાબાની જ સેવા કરવી છે તે તને રસોઈ કરતાં આવડે છે?” મેં કહ્યું, “બાબા, મને રસોઈ કરતાં આવડતું નથી.” તો બાબાએ કહ્યું, “બેટી, જો તને રસોઈ કરવાનું આવડતું નથી તો સેન્ટર પર રહીશ તો ભોગ કઈ રીતે બનાવીશ અને જિજ્ઞાસુઓને ખવડાવીશ કઈ રીતે?” મેં કહ્યું,

“ઠીક છે બાબા, હું રસોઈ કરવાનું શીખી લઈશ.” પછી બાબાએ કહ્યું, “બેટી, તું આજથી બાબાના રથ માટે ખાવાનું બનાવજે.” ત્યાં લચ્છુદાદી હતાં. એમને બોલાવીને કહ્યું, “બેટી, આજથી બાબા માટે ભોજન બનાવશે. તું એને ભોજન બનાવતા શીખવાડજે.” એ દિવસથી મેં બાબા માટે ભોજન બનાવવાનું શરૂ કર્યું. ત્રણ મહિના સુધી હું મધુવનમાં રહીને બાબા માટે ભોજન બનાવતી રહી.

બાબા પ્રેમથી ભોજન કરતા હતા

બાબાનું ભોજન ઘણું સાધારણ હતું. બાબા સાદી રોટલી, મગની દાળ ખાતા હતા. બાબા મોટા ભાગે બાફેલી શાકભાજી અને બાફેલાં કારેલાં ખાતા હતા. સરગવાની સીંગોનું શાક પણ બાબા ઘણા પ્રેમથી ખાતા હતા. બાબાનું ભોજન બનાવતાં બનાવતાં જ હું ભોજન બનાવતા શીખી. મને લૌકિક ઘેર ભોજન બનાવતાં આવડતું નહોતું. એક દિવસ જ્યારે હું ભંડારામાં ભોજન બનાવી રહી હતી તો બાબા ત્યાં આવ્યા. ભંડારાનો દરવાજો નાનો હતો. બાબાની ઉંચાઈ

વધારે હતી. તો બાબા નીચા નમીને આવ્યા. મને કહ્યું, બેટી, કોના માટે ભોજન બનાવી રહી છું? મેં કહ્યું, “બાબા આપના માટે” પછી બાબા એ કહ્યું, “ના બેટી, તું શિવબાબાના રથ માટે ભોજન બનાવી રહી છું” આ રીતે બાબા દરેક વાતમાં શિક્ષણ આપતા હતા અને શિવબાબા તરફ આપણી બુદ્ધિને લઈ જતા હતા. બાબા ભોજનનો ઘણા પ્રેમથી સ્વીકાર કરતા હતા. ખાતા ખાતા બાબા કહેતા હતા બેટી, તેં ઘણું સારું ભોજન બનાવ્યું છે. આમ મહિમા કરતાં કરતાં બાબાએ મને ભોજન બનાવતાં શીખવાડી દીધું. બાબાએ જાણે ભોજન બનાવવાનું મને વરદાન આપી દીધું. બાબાને ભોજન પીરસવા જતી તો બાબા દરરોજ એક કોળિયો જરૂર મને ખવડાવતા હતા.

બાબાને જોતાં જ લૌકિક મા બાપનો મોહ નષ્ટ થઈ ગયો

ત્રણ મહિના પછી હું બાબા પાસેથી રજા લઈને મથુરા સેવા કેન્દ્ર પર ગઈ. એક વિશેષ વાત મને યાદ આવે છે કે મને લૌકિક માતાપિતામાં ઘણો મોહ હતો. એટલો મોહ હતો કે એમને મૂકીને

એક દિવસ પણ ક્યાંય રહી શકતી નહોતી. જ્યારે હું સંસારની વાતો સાંભળતી હતી કે એક દિવસે છોકરીએ મા બાપને છોડીને સાસરે જવું પડે છે. તો મને ઘણું દુઃખ થતું હતું. હું વિચારતી હતી કે શું છોકરીએ લગ્ન કરવાં, સાસરે જવું જરૂરી છે? હું માને કહેતી હતી કે આપ લોકોને છોડીને હું ક્યાંય નહીં જાઉં. સંસારનો આતો કેવો નિયમ છે કે છોકરીઓ મા બાપને છોડીને બીજાઓને મા બાપ બનાવે અને છોકરાઓ મા બાપની પાસે રહે? હું તો કદી આપને છોડીને જઈશ નહીં. મા બાપ ઉપર મારો એટલો મોહ હતો કે એમને છોડીને રહી શકતી નહોતી. ડ્રામા એટલો વિચિત્ર છે કે જ્યારે હું પહેલીવાર બાબાને મળી તો એ ક્ષણથી મારો લૌકિક મા બાપથી મોહ નષ્ટ થઈ ગયો. બાબાએ પોતાની દ્રષ્ટિથી એટલાં સ્નેહ અને શક્તિ આપ્યાં કે મારું સર્વ કાંઈ બાબા જ થઈ ગયા. લૌકિક મોહ મમતા સમાપ્ત થઈ ગયાં. બાબાને મળ્યા પહેલાં કહેતી હતી કે હું ઈશ્વરીય સેવા કરીશ પણ સેન્ટર પર રહીને નહીં, પોતાનાં મા બાપ સાથે ઘરમાં રહીને કરીશ. જ્યારે બાબાને મળી

તો મારા મનમાં એ પાક્કુ થઈ ગયું કે હવે મારે બાબાથી દૂર થવું નથી. બાબાને છોડીને ક્યાંય જવું નથી. તરત જ મેં બાબાને કહ્યું બાબા, હું હવે પાછી ઘેર નહીં જાઉં હું અહીં આપની પાસે રહીશ. આ રીતે બાબાએ મને પહેલી નજરમાં જ મા બાપનો સંપૂર્ણ સ્નેહ અને સંબંધ આપ્યો જેથી મારો લૌકિક સંબંધ તૂટી ગયો. સાકાર બાબાને હું કુલ ત્રણવાર મળી છું. અભ્યાસ પૂરો કર્યા પહેલાં બે વાર અને અભ્યાસ પૂરો કરીને એકવાર જે અંતિમ મિલન હતું.

બાબા ઘણા ઉપરામ દેખાતા હતા

ત્રીજી વાર જ્યારે બાબાને મળી હતી ત્યારે ૧૯૬૮નો સપ્ટેમ્બર મહીનો હતો. એ સમયે બાબાની અવસ્થા ઘણી ઉંચી હતી. મેં જોયું કે બાબાનું રૂપ ઘણું સ્નેહમય અને જ્યોતિર્મય હતું. ચહેરા ઉપર પ્રેમ છલકાતો હતો. બાબા ઘણા ઉપરામ દેખાતા હતા. ફરિસ્તાના રૂપમાં દેખાતા હતા. ઘણું ઓછું બોલતા હતા. સપ્ટેમ્બર, ૧૯૬૮ થી ૨૬ ડિસેમ્બર સુધી હું મધુબનમાં રહી. એ સમયે હું બાબાને છોડીને ક્યાંય

જવા તૈયાર ન હતી. પૃજમોહનભાઈજી અને એમના લૌકિક માતાજી જેમને અમે યાચી કહેતાં હતાં. તેઓ મને જબરદસ્તીથી લઈ ગયાં કારણ કે એ સમયે સેન્ટર પર મારી જરૂર હતી. એ સમયે હું ઘણું રોઈ તો બાબાએ પૃજમોહનભાઈને કહ્યું કે બેટીની જવાની ઈચ્છા નથી તો એને ન લઈ જશો. પણ એમણે માન્યું નહીં અને બાબાને કહ્યું, બાબા અમને સેવાધારીની ઘણી જરૂર છે. સેવા માટે જોઈએ. હું એમને લઈ જઈશ. એ સમયે મને અંદરથી એવું લાગી રહ્યું હતું કે હું હવે ભાગ્યે જ બાબાને મળી શકીશ. જવાના દિવસે મને ઘણું રડવું આવ્યું હતું. જવાની બિલકુલ ઈચ્છા નહોતી છતાં પણ ડ્રામા અનુસાર મારે નાંગલ જવું પડ્યું. એ પછી ૧૮ જાન્યુઆરીના દિવસે બાબા અવ્યક્ત થયા.

બાબા મારા મસ્તક પર હાથ રાખીને મારી સાથે વાત કરતા હતા

સન ૧૯૬૫માં હું જ્ઞાનમાં આવી હતી. પણ ત્યાં સુધીમાં મમ્મા અવ્યક્ત થઈ ગયાં હતાં. મારા મનમાં એ સંકલ્પ ચાલતો

હતો કે હું મમ્માને જોઈ શકી નહીં. એના પછી બાબા અવ્યક્ત થયા. મને અંતિમ સંસ્કારમાં જવાનું પણ ભાગ્ય ના મળ્યું. આ વાત મનમાં દુઃખ આપતી હતી. જ્યારે બાબાએ શરીર છોડ્યું ત્યારે હું નાંગલ સેવાકેન્દ્ર પર હતી. એ સમયે પૃજમોહનભાઈ અને યાચી મને મૂકીને મધુવનમાં બાબાના અંતિમ સંસ્કારમાં ભાગ લેવા માટે ગયાં. એ સમયે મને ઘણું દુઃખ થયું. કારણ કે હું પહેલાં પણ બાબાને છોડીને એમની સાથે જવા માટે તૈયાર નહોતી અને જ્યારે હવે બાબાએ શરીર છોડ્યું તો અંતિમ યાત્રામાં પણ મને મૂકીને ચાલ્યાં ગયાં. મને ઘણી ફીલીંગ આવી. બાબા કહેતા હતા કે અંત સમયે જેનો યોગ સારો હશે, જેને બાબા સાથે અતૂટ પ્રેમ હશે તેઓ બાબાની પાસે પહોંચી જશે. તો હું સમજી કે કદાચ મારો યોગ નહીં હોય. બાબા સાથે મને પ્રેમ નહીં હોય એટલે હું બાબાની અંતિમયાત્રા વખતે જઈ ના શકી. આ યાદ આપતાં જ મને વધારે દુઃખ થતું હતું અને સેન્ટર પર પણ હું એકલી હતી. વારંવાર બાબાને પૂછતી હતી કે બાબા શું આપની

સાથે મને પ્રેમ નથી? એટલા માટે મને બોલાવી નહીં? રાત થઈ. હું પલંગ ઉપર સૂતી હતી. ઊંઘ પણ આવી નહોતી. જાગી રહી હતી. એટલામાં મારા મસ્તકની પાસે ઊભા રહીને બાબા બોલવા લાગ્યા, “બેટી, હું તો તારી પાસે છું. હું ક્યાં ગયો છું જુઓ, હું તમારી પાસે જ છું” આ કોઈ ભાવના યા કલ્પના નહોતી. હું આખોથી જોઈ રહી છું કે બાબાએ મારા મસ્તક પર હાથ રાખ્યો છે. બાજુમાં ઊભા છે અને મને કહી રહ્યા છે. આજસુધી પણ મને અનુભવ છે કે બાબા મારી સાથે છે. ક્યારેય પણ મને એવો અનુભવ થતો નથી કે બાબા મારી સાથે નથી. બાબા સદા મારી સાથે છે. આવો મને વારંવાર અનુભવ થાય છે. બાબાના અવ્યક્ત થયા પછી કેટલાક મહીના નાંગલ રહી. એના પછી મધુવન આવી. મધુવન બે વર્ષ રહી. મને બડી દીદી (બ્ર.કુ. મનમોહિનીજી)એ ઘણી પાલના આપી. એના પછી મને સેવા માટે છ માસ નેપાલ મોકલી. પછી મધુવન આવી. એના પછી મુંબઈ ગઈ. મુંબઈમાં કોલાબા, ગામદેવી એના પછી ત્રણ વર્ષ

કાંદિવલીમાં રહી. દોઢ વર્ષ અંધેરીમાં રહી. કુલ પાંચ વર્ષ હું મુંબઈ રહી. એ સમયે સુરતમાં કોઈ નહોતું તો દાદીજીએ મને મુંબઈથી સુરત મોકલી. ત્યાં છ મહીના રહીને પછી સન ૧૯૭૫માં હું ભરૂચ આવી. ત્યારથી આજ સુધી ભરૂચમાં સેવા આપી રહી છું.

ચંદ્રપ્રભામાંથી બની સૂર્યપ્રભા

મારું લૌકિકનામ ચંદ્રપ્રભા હતું. જ્યારે બાબાએ મારું નામ સાંભળ્યું તો કહ્યું, બેટી, તું થોડી ચંદ્રવંશમાં આવનારી ચંદ્રપ્રભા છો? તું તો સૂર્યવંશમાં આવનારી પ્રભા છો ‘સૂર્યપ્રભા’ બાબાએ મને કદી ચંદ્રપ્રભા કહીને બોલાવી નથી. હંમેશા મને ‘પ્રભા’ જ કહેતા હતા. આ રીતે મારું નામ ‘પ્રભા’

પડ્યું. જ્યારે મને વૃજમોહનભાઈ અને ચાચીની સાથે નાંગલ જવાનું હતું તો બાબાએ જ પોતાના હાથથી મારો સમર્પણપત્ર લખીને એના ઉપર સહી કરી હતી. અત્યારે મારા હાથમાં જે વીંટી છે એને પણ ૪૦ કરતાં વધુ વર્ષ પહેલાં બાબાએ જ પહેરાવી હતી.

બાબા માટે યજ્ઞ સેવાનું મહત્ત્વ

બાબાએ કોઈ બ્રહ્માવત્સને કહીને સેવા નથી કરાવડાવી. સ્વયંકરીને બીજાઓ પાસે કરાવતા હતા. એક વાર બપોરે એક ટૂક શાકભાજી લઈને આવ્યો. એને ખાલી કરવાનો હતો. સૌ ભોજન કરીને આરામ કરવા જઈ રહ્યાં હતાં. એ સમયે ભૂરી દાદી આવીને બાબાને કહેવા લાગ્યાં.

બાબા શાકભાજી ઊતારવાની છે અને અલગ પણ કરવાની છે. બાબાએ કહ્યું સારું બેટી, બાબા સ્વયં આવી જશે. બાબા સ્વયં ટૂકમાંથી શાકભાજી ઊતારવા લાગ્યા. તો બ્રહ્માવત્સોને ખબર પડી. તો સૌ આવી ગયાં. શાકભાજી ઊતારી અને અલગ પણ કરી. બાબાએ એમ ના કહ્યું કે સૌને બોલાવો યા ઘંટ વગાડો. બાબા સાધારણમાં સાધારણ સેવા પણ સ્વયં કરતા હતા. બાળકોને યજ્ઞ સેવાનું મહત્ત્વ સમજાવતા હતા. આવા હતા મારા સાકાર બાબા.

(પેજ ૨૧નું અનુસંધાન)

અપમાન થઈ ગયું છે. જે લોકો અહીં બેઠા છે અને એ દ્વિષ્યને જોઈ રહ્યાં છે એમને પણ ખબર છે કે કોણ પોતાનું નિયમન કરી રહ્યું છે. અને કોણ નિયમન બહાર જઈ રહ્યું છે. તેઓ કોના વિશે કઈ ઓળખ આપી રહ્યા છે તે એમની મરજી ઉપર નિર્ભર છે પરંતુ હું સ્વયંને અપમાનિત અનુભવ કરું છું અને હું ઉદાસ થઈ ગઈ કેમ કે

મને ઠપકો આપ્યો. મને એ વિશે કોઈ અંદાજ નથી. હું વિચારું છું કે તે બધા લોકો મારા વિશે શું વિચારશે? જે હું મારા વિશે વિચારીશ તેજ લોકો વિચારશે.

જો હું સ્થિર રહી અને મારા ચહેરા ઉપરથી કોઈ પણ પ્રકારની પરેશાની જણાતી નથી તો હું એમની ટીકા ના કરત. મારો હાવભાવ સારો છે તો આપને સર્વ લોકો સારા લાગશે. પરંતુ હું ઉપર

નીચે થઈ ગઈ, હું એમના વિશે ખોટું વિચારશે. જ્યારે દ્વિષ્ય સામે હોય એ સમયે વિચાર ઘણા તીવ્ર ગતિથી ચાલે છે. એમણે મને ઠપકો આપ્યો તે મારા અધિકારની વાત નહોતી. પણ હવે એના પછી શું શું થવાનું છે. તે બધું કોના હાથમાં છે?

તે તો બધું મારા હાથમાં છે.

પ્રજાપિતા બ્રહ્મા

એક અનોખું અને અલૌકિક શ્રુવન વૃત્તાંત

- દાદી પ્રજ્ઞન્દ્રાજી

મને હજુ સુધી એ વાત યાદ છે કે એક વખતે બાબા રાત્રે લાંબા સમય સુધી જાગતા રહ્યા હતા. તેઓ એ બાબતનો વિચાર કરતા હતા કે કરોડો મનુષ્ય આત્માઓને શિવ બાબા (પરમપિતા પરમાત્મા)નો પરિચય કેવી રીતે મળે. એ વિચાર મંથનમાં પરોઢિયે ત્રણ વાગ્યા હતા. તે વખતે તેમને થોડાક આરામ કરવાનો અથવા ઉંઘવાનો વિચાર આવ્યો. પરંતુ એ વખતે તેઓ એક કલાક ઊંઘ્યા હશે એટલામાં તેમની આંખ ઊઘડી ગઈ. તેમણે વિચાર્યું કે હવે ક્લાસનો સમય થનાર છે. સવારે પાંચ વાગ્યાના ક્લાસમાં આવ્યા અને આવતા જ તેઓ પહેલું વાક્ય આ પ્રમાણે બોલ્યા : “બાળકો, હું તમારી ક્ષમા માગું છું. (I am sorry) મેં વિચાર્યું કોણ જાણે આજે શું થયું.” વાત એમ હતી કે બાબા ક્લાસમાં પાંચ મિનિટ મોડા આવ્યા હતા. બાબા એ કહ્યું : “બાળકો હું પણ તમારી જેમ પુરુષાર્થી છું. આજે

લગભગ ત્રણ વાગે ઊઠી ગયો. પરંતુ મગજ થોડું ભારે હતું: માટે એક વિચાર તો એ ચાલી રહ્યો હતો કે થોડો આરામ કરી લઉં; આજે વર્ગમાં મોડો જઈશ. બીજો વિચાર એ ચાલતો હતો કે જો હું નહિ જાઉં તો શિવબાબા આવીને જ્ઞાન-ખજાનો કેવી રીતે આપશે? બાબા તો મારી રાહ જોતા રહેશે. નંદીગણ નહિ જાય તો શિવબાબા કોના ઉપર સવારી કરશે? સર્વ સેવાકેન્દ્રોનાં બાળકો આ સમયે એ વિચારમાં હશે કે, ‘શિવ બાબા આવ્યા હશે. તેમણે જ્ઞાન મુરલી ચલાવી હશે તે (મુરલી) અમને મળી જશે.’ જો હું નહિ જાઉં તો મારી ગેરહાજરી થશે...’ એ રીતે હું ઊઠી, તૈયાર થઈ આવ્યો છું.

પરંતુ પાંચ મિનિટ મોડું થઈ ગયું છે.” જુઓ પહેલાં દાદા કોઈ પણ વખતે ભક્તિપૂજાના કાર્યને છોડતા ન હતા. તેવી રીતે અત્યારે બાબા જ્ઞાનના ક્લાસને એક દિવસ પણ છોડવા તૈયાર ન હતા. જેવી રીતે પહેલાં તેમને તેમના લૌકિક ગુરુમાં શ્રદ્ધા હતી અને તેઓ તેમની આજ્ઞાને કાળનું નિમંત્રણ માનતા હતા તથા તેમના સત્સંગ વચ્ચે ઊઠી જતા ન હતા, તેવી રીતે તેઓ અત્યારે સાચા ગુરુ શિવ પરમાત્માનું ‘મહાકાળની આજ્ઞા’ માની તેનું પાલન કરતા હતા અને તેમના ક્લાસમાં પૂરી રીતે વિદ્યાઅધ્યયન કરતા હતા. તેને કારણે તો તેમને જ્ઞાન સાગર પરમપિતાએ પસંદ કર્યા અને

અપાર જ્ઞાન આપી ‘પ્રજાપિતા બ્રહ્મા’નું પદ આપ્યું અથવા પોતાની સવારી માટે ‘નંદીગણ’ નિશ્ચિત કર્યા.

તે સર્વના વિશ્વાસપાત્ર હતા, માટે શિવબાબાએ તેમને પસંદ કર્યા.

દાદાના સંસ્કાર એવા શુદ્ધ હતા કે બધાને તેમના ઉપર વિશ્વાસ હતો. જે લોકો તેમની સાથે સોદો અથવા લેણ-દેણ કરતા હતા, તેમને એ નિશ્ચય હતો કે તેઓ સાચો સોદો કરી જતા હતા. પરમપિતા પરમાત્મા શિવની પ્રવેશતા પહેલાંની વાત છે કે રાજાઓએ સ્પષ્ટ છૂટ રાખી હતી કે તેઓ ગમે ત્યારે પણ સીધા જ રાજમહેલોમાં પ્રવેશી શકતા હતા. તેમના ભાગીદારો અને મિત્ર સંબંધીઓને તેમનાં સલાહ સૂચન પર પૂરી શ્રદ્ધા હતી. તેમના સાચાપણાને કારણે તો ‘સચ્ચે દિલ પર સાહિબ રાજી’ થયા. અર્થાત્ સત્ય સ્વરૂપ પરમાત્માએ પણ તેમને પોતાના વિશ્વાસપાત્ર બનાવ્યા. દાદાના મનની નિર્મળતા અને કોમળતાએ પરમાત્માને પણ મુગ્ધ કરી દીધા તેથી પરમાત્માની પ્રવેશતા પછી તેમની એ ઈમાનદારી, વફાદારી અને સચ્ચાઈના કારણે તેઓ પરમપિતા પરમાત્માના ‘મુરબ્બી સંતાન’ (અતિ સ્નેહી અથવા Most beloved child) બની ગયા.

દાદાનું વ્યક્તિત્વ પણ ઘણું

જ પ્રભાવશાળી હતું. સાધારણ પોષાકમાં પણ તેઓ એક રાજા જેવા માલૂમ પડતા હતા. જ્યારે તેઓ અમરનાથની યાત્રા પર ગયા હતા ત્યારે તેઓ સાધારણ પોષાકમાં હતા પરંતુ ત્યારે પણ ત્યાંના પુજારીઓ સમજ્યા કે કોઈ રાજા આવ્યા હતા. દાદાની પ્રતિભા એવી હતી કે રાજાઓ તેમને કહ્યા કરતા હતા - ‘દાદા, ભગવાને ભૂલ કરી છે. વાસ્તવમાં આપે તો રાજા થવું જોઈતું હતું કારણ કે આપમાં રાજાઈના બધા સંસ્કાર છે, મહારાજાઓ જેવું આપનું વ્યક્તિત્વ પણ છે; બસ કેવળ રાજ્યની ઉણપ છે. ભગવાને ભૂલ કરી છે કે અમને રાજા બનાવ્યા અને આપને રાજ્ય ન આપ્યું.’ દાદાના એ સંસ્કારોને કારણે પણ પરમપિતા શિવે તેમને પોતાનું માધ્યમ બનાવ્યા કારણ કે પરમાત્મા પણ રાજયોગ શીખવી રાજાઓના રાજા બનાવવા માટે અવતાર લે છે. દાદાને ધનની, વૈભવની, સત્તાની જરા પણ ભૂખ ન હતી. તેઓ સંપૂર્ણ તૃપ્ત હતા. તેમનામાં રાજાના કુળને યોગ્ય સંસ્કાર હતા એટલા માટે તે બીજાઓના સંસ્કારોને પણ એવા

બનાવવામાં કામ લાગ્યા. તે બધા બાળકોને શિક્ષા આપતા - ‘હે બાળકો, માગવા કરતાં મરવું સારું છે. કોઈ પણ વખતે કોઈની પાસેથી દાન માગવું નહિ કારણ કે તમે ‘દાતા’નાં સંતાનો છો અને રાજાઓના પણ રાજા બનનાર છો. દાદા સાચે જ રાજાઓના પણ રાજા જેવા જ શિષ્ટાચાર, આતિથ્ય, ઉદારતા સ્વચ્છતા વગેરે ગુણ ધારણ કરવાની શિક્ષા આપતા હતા. તેઓ એવા ઉદાર મનવાળા હતા કે જો કોઈ સખાવત શીખવા માગે તો તેમની પાસેથી શીખે. તેઓ એક એક આત્માના કલ્યાણ માટે હજારો રૂપિયા ખર્ચ કરવા તૈયાર રહેતા. મને યાદ છે કે એક આધ્યાત્મિક સાર્વજનિક સેવા-કાર્યમાં ઠીક ઠીક ખર્ચ થયું હતું પરંતુ તે સેવા-કાર્યથી જેટલી આશા રાખી હતી તેટલી સેવા ન થઈ હતી. પરંતુ બાબાએ કહ્યું, “હે બાળકો! આ વિદ્યાલય નરને શ્રી નારાયણ બનાવનાર છે, બધા ઓછા નારાયણ બની જશે? કોઈ એક પણ લાલ જો માયાને જીતનાર નીકળી આવે તો પણ ઠીક છે. એ ગાયન તો છે કે કોટિ કોટિ મનુષ્યોમાં કોઈ વિરલા જ આ

આધ્યાત્મિક જ્ઞાનને પૂરી રીતે ધારણા કરી આવું ઊંચું ભાગ્ય બનાવે છે” બાબા હંમેશાં રાજાના કુળને યોગ્ય એવી રીતે સેવા કરવાનો આદેશ આપતા હતા. પરંતુ તેમને ગરીબ જીવનનો પણ અનુભવ હતો. માટે તેમને ગરીબો તરફ વિશેષ સહાનુભૂતિ હતી. તેઓ કહ્યા કરતા હતા કે પરમાત્મા ગરીબ-નવાઝ (ગરીબોના બેલી) છે. તેથી પરમાત્માએ તેમને એ કાર્ય માટે નિમિત્ત બનાવ્યા. કારણ કે તેમને ગરીબ-જીવનથી માંડી રાજાઈ જીવન સુધીનો અનુભવ હતો અને તેઓ એટલા માટે બધાને જાણાતા હોવા છતાં તેમને જ્ઞાનનો લાભ આપવાની યુક્તિ જાણાતા હતા.

દાદાની શારીરિક આકૃતિનો પ્રભાવ : પરમપિતા પરમાત્માની પ્રવેશતા માટે ન કેવળ એક સારા સ્વભાવવાળી વ્યક્તિનું શરીર જોઈએ પરંતુ તે શરીર પણ એવું હોવું જોઈએ કે જે સાધારણ હોવા છતાં દિવ્ય જેવું હોય. બાબાનું શરીર એવું જ હતું.

એમનો વર્ણ ગૌર હતો અને ચહેરો વિશેષ પ્રકારનો હતો. તેમનું કદ ઠીક ઊંચું હતું. શરીર સપ્રમાણ હતું, મુખમંડળ દિવ્ય તેજથી ચમકતું હતું, તેમની આંખોમાં વિશેષ રીતે એવું લાગતું હતું કે જેવી રીતે તેમનામાં આખા જગત માટે સ્નેહ અને દયાની ભાવના ઝળકતી હતી અને તેમના હાથ વીર-પુરુષોની જેમ લાંબા હતા. તે તેમના સાહસ અને સહનશીલતાનાં પ્રતીક હતા અને આખા જગતને પોતાનામાં સમાવી લેવાની ક્ષમતાના સૂચક હતા. તેમનું હૃદય પ્રેમ અને કરુણાથી ભરપૂર હતું. તેમનું વ્યક્તિત્વ એવું હતું કે જો તેમની સામે કોઈ તેમના જેટલી ઉંમરવાળી અથવા તેમનાથી અધિક વૃદ્ધ વ્યક્તિ પણ આવીને બેસી જાય તો તેમને પણ એમ લાગતું હતું કે દાદા તેના પિતા

છે તેમનું શરીર એવું વિચિત્ર હતું કે તેઓ એક અદ્વિતીય ધર્મ-સ્થાપક, એક યોગી, એક ફરિશ્તા અને એક કમાન્ડર માલૂમ પડતા હતા.

મને યાદ છે કે નવી દિલ્લીમાં એક વખતે બાબા એક મેજરને ત્યાં ઊતર્યા હતા. ત્યારે તે મેજર તેમને કહ્યા કરતા હતા “બાબા! આપે તો કમાન્ડર બનવું જોઈતું હતું. વિના યુનિફોર્મ પણ આપનું વ્યક્તિત્વ એવું દેખાઈ આવે છે કે આ લશ્કરી માણસોમાં વિશ્વાસ, સાહસ, અપૂર્વ વીરતા, શિસ્ત અને કુરબાનીનો રૂઆબ પેદા કરનાર છો. આપ બધાના મનને જે રીતે જીતી લો છો, એવો કોઈ કમાન્ડર હોય તો બધા જ લશ્કરી માણસો તેના એક શબ્દ પર તે ક્ષણે જ જાન આપવા માટે તૈયાર થઈ જાય. આપનામાં માણસોની પરખ અચૂક છે અને મનુષ્યને પોતાનો બનાવી લેવાની શક્તિ પણ અજબ છે.” બાબાનું એ વ્યક્તિત્વ એટલું ઉપયોગી હતું કે તેનાથી પ્રભાવિત થઈ લોકો જલદી મનોવિકારોની કુરબાની કરવાની વાત માની જતા હતા અને તેમને રૂહાની કમાન્ડર

શિવના માધ્યમ સમજીને તેમની આજ્ઞા પર કુરબાન થતા હતા. પરમપિતા પરમાત્માનું અવતરણ તો માયા સાથે યુદ્ધ કરવાની શિક્ષા આપવા માટે, મનોવિકારો પર વિજય પ્રાપ્ત કરવાની વિદ્યા, શીખવવા માટે, જ્ઞાન અને યોગનાં અસ્ત્રશસ્ત્રથી સુસજ્જ કરી રૂહાની સેના અથવા શક્તિદળ ખડૂ કરવા માટે હોય છે. તેથી એવા રૂહાની કમાન્ડર જેવા વ્યક્તિત્વવાળા માનવના શરીરમાં પરમાત્માનું અવતરણ થાય એ સ્વાભાવિક છે.

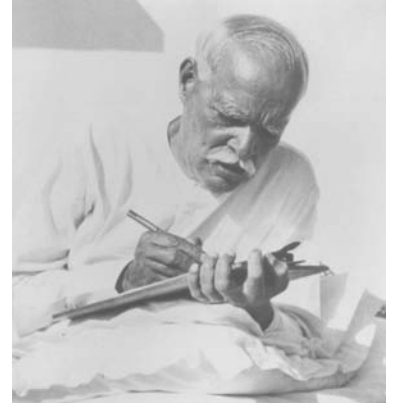
બાણુ વર્ષની ઉંમરે પણ તેઓ સીધા ટક્ટર ઊભા રહેતા હતા અને કલાકો સુધી એક જ પલાંઠી પર બિલકુલ સીધા બેસતા હતા. કોઈ યુવાન માટે પણ એમ બેસવું મુશ્કેલ હતું. મને યાદ છે કે એક વખતે ધાર્મિક અને રાજનૈતિક ક્ષેત્રમાં પ્રખ્યાત અને તે સમયના રાજસ્થાનના કેળવણી-પ્રધાન હરિભાઈ ઉપાધ્યાય બાબાને મળ્યા હતા. એ તો બાબાના વ્યક્તિત્વથી અને સીધી બેઠકથી બહુ જ પ્રભાવિત થયા હતા. બાબાના ચહેરા પરનું દિવ્ય તેજ તથા તેમની સીધી બેઠકને જોઈને તેમના મનમાં એ દ્વંદ્વ ધારણા થઈ

ગઈ કે બાબા એક શ્રેષ્ઠાચારી વ્યક્તિ છે. તેવી જ રીતે એક વ્યક્તિ જે તેમની પત્નીને ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલયમાં આવવાની મનાઈ કરતા હતા તે એક વખતે ખબર કરવા માટે દિલ્હીમાં બાબાના સત્સંગમાં આવ્યા હતા. જ્ઞાન સાંભળ્યા અગાઉ પહેલીવાર જ બાબાને જોતાં જ તેમના પર એવો પ્રભાવ પડ્યો કે તેમના બધા વિચારો બદલાઈ ગયા. તેઓ બોલ્યા કે જો મને પહેલાં બાબાના દર્શન થયા હોત તો મેં વિરોધ કરવાનું પાપ કર્યું જ ન હોત.

કમાલની વાત તો એ છે કે બાબાના સ્વાસ્થ્યમાં પરિવર્તન થતું ન હતું. કાળનો તેમના પર પ્રભાવ પડતો ન હતો. તેમના લૌકિક સંબંધીઓ તેમને વર્ષો પછી મળતાં કહેતા દાદા તો અગાઉ હતા તેવા જ છે.

સાઈઠ વર્ષ પછી લોકો ઘણું કરીને આરામ કરવાનું પસંદ કરે છે, કેડે વાંકા વળી જાય છે, અગાઉની જેમ આંખો કામ કરતી નથી અને ઘણું કરીને લોકો ચશ્માનો ઉપયોગ કરે છે, તેમની ચાલ ધીમી પડે છે અને તેઓ સોટીનો આશરો લઈ ચાલે છે.

પરંતુ બધાને એ જોઈ આશ્ચર્ય થતું કે ૮૫ વર્ષથી પણ વધારે ઉંમરે બાબા જ્યારે બધા વત્સોને આબુની પહાડી ઉપર ફરવા લઈ જતા હતા ત્યારે તેઓ એવી સ્ફૂર્તિથી ચાલતા અને પહાડી પર ચડતા કે ભલભલા યુવાનો પણ પાછળ રહી જતા અને હાંફી જતા હતા. તેઓ એટલી સ્ફૂર્તિથી ચાલતા અને ચઢતા કે કોઈ અંદાજ લગાવી શકતું ન હતું કે દાદા એટલા વૃદ્ધ છે.

અદમ્ય સેવાભાવ અને નિત્યદાન વૃત્તિ :

દાદા શરૂઆતથી જ દાની સ્વભાવના હતા. શિવ પરમાત્માની પ્રવેશતા અગાઉ પણ તેઓ તેમના કાકાની ઠાટડી-દુકાન પર બેસીને પૂરા દિલથી દાન કરતા હતા. પરમાત્મા પણ ‘દાતા’ તો

છે જ તેથી તેમને માટે એવું જ માધ્યમ ઉપયોગી હતું. દાદાને જ્યારે પરમપિતા પરમાત્માના સાક્ષાત્કાર થયા તો તેમણે સૌથી પહેલાં તેમના મનોવિકારને તરત જ પરમાત્માને દાનમાં આપી દીધો. ભક્તિકાળમાં તેમને એક કહેવત યાદ હતી - 'દે દાન તો છુટે ગ્રહણ' હવે તેમણે જ્ઞાનમાર્ગમાં એનો ખૂબ પ્રયોગ કર્યો. એક તો તેમણે ભગવાનને મનોવિકારોનું દાન આપી દીધું અને બીજું તેઓ હંમેશાં જ્ઞાનરત્નોના દાનમાં તલ્લીન રહેતા હતા તેઓ કહેતા હતા કે, "પરમાત્મા મહાદાની છે, આપણે પણ તેમના બાળક છીએ માટે આપણે પણ આત્માઓને જ્ઞાનદાન તથા યોગદાન કરો.

તેમનું કલ્યાણ કરવાની સર્વોત્તમ સમાજ-સેવા કરવી જોઈએ." તેઓ કહેતા બાપ સદાને માટે બાળકોના 'સેવક' હોય છે. તે ધન કમાઈ, સંપત્તિ એકઠી કરી બધું બાળકોને આપી છે

છે. એ રીતે આ બાપ પણ તમારા બાળકોનો રૂઠાની સેવક છે. જુઓ! બાબા કેટલા નિરહંકારી હતા! ઈશ્વરીય સેવાકાર્યમાં શિવ પરમાત્માને એવું જ માધ્યમ જોઈતું હતું કારણ કે સૃષ્ટિના મનુષ્ય આત્માઓને સંદેશ આપવા માટે કોઈ આળસુ, કમજોર અથવા ડરપોક માણસથી કામ ન થઈ શકે. પરંતુ એવું માધ્યમ જરૂરી હતું કે જે બીજાઓમાં ઉત્સાહ, ઉમંગ, સ્ફૂર્તિ અને સેવા ભાવ પેદા કરે અહા! બાબાના સંપર્કમાં જે લોકો આવ્યા તેઓ એ જોઈને શરમાતા હતા કે નેપું-બાણું વર્ષનું આયુષ્ય અને તે આટલા અથક! તેમનામાં આટલી સ્ફૂર્તિ, આટલો ઉત્સાહ! તેમના ચહેરાને જોઈને જ બધાને પ્રેરણા મળતી હતી. તેઓ વહેલી

સવારે બે અથવા ત્રણ વાગ્યાથી રાત્રે અગિયાર વાગ્યા સુધી મનુષ્ય આત્માઓને ઈશ્વરીય સંદેશ આપવાના કાર્યમાં તીવ્રતા લાવવામાં રચ્યાપચ્યા રહેતા હતા - તેઓ પ્રજાપિતા હતા, તેમને નવી સત્યુગી સૃષ્ટિ રચવી હતી.

સેવા, સેવા, સેવા બસ તેમને રૂઠાની સેવાની જ ધૂન લાગી રહેતી હતી. તેઓ કહેતા હતા કે સેવાનાં કાર્ય માટે 'ના' પાડનાર નાસ્તિક છે. તેઓ બધાને એ પણ કહેતા હતા કે આધ્યાત્મિક સંગ્રહાલય ખોલો. દિવસ દરમિયાન સ્થળે સ્થળે પરમાત્માનો પરિચય આપો અને ભારત તથા વિશ્વને પાવન બનાવવાની સેવા માટે પોતાનાં તન-મન-ધન પણ આપી દો.

તેમણે પોતાનું સર્વસ્વ એ સેવા માટે અર્પણ કર્યું હતું. તેઓ કહેતા હતા કે દઢીચિ ઋષિનાં અસ્થિમાંથી શસ્ત્ર બનાવી અસુરો પર વિજય પ્રાપ્ત કરવામાં આવ્યો, તેવી જ રીતે આ દઢીચિના

અસ્થિ પણ જ્ઞાનરૂપ, પવિત્રતારૂપ અને શક્તિરૂપ અવિનાશી શસ્ત્રોને આપનાર તથા મનોવિકારરૂપી અસુરો પર વિજય અપાવનાર છે. બ્રહ્માબાબાના જ્યાં અગ્નિ સંસ્કાર થયા ત્યાં શાંતિ સ્તંભ બનાવ્યો છે. સ્તંભ ઉપર 'શિવ' પરમાત્મા પ્રકાશમાન છે અને નીચે સ્તંભ તેવો જ શ્વેત છે, જેવા બ્રહ્માબાબા શ્વેત વસ્ત્રધારી હતા અને મનના પણ ઊજળા તથા ગૌર વર્ણના, શ્વેત કેશવાળા, એકદમ શ્વેત ફરિશ્તા જેવા હતા. જ્યારે તે સાકારરૂપમાં હતા તે પણ અથક સેવા કરતા હતા. હવે તો અવ્યક્ત બની તેઓ નિંદ્રા, પાર્થિવ દેહ તથા ભાવબંધનથી મુક્ત થઈ નિરંતર સેવામાં લાગ્યા છે. શું એમનાથી સારું બીજું કોઈ પણ માધ્યમ શિવ પરમાત્મા માટે યોગ્ય હતું?

બાબાની ત્યાગવૃત્તિ પણ ઘણી ઊંચી હતી. તેઓ સાધારણ વસ્ત્રો પહેરતાં હતા. નવું ભવન તૈયાર થવા છતાં સ્વયં જૂના ઓરડામાં રહેતા હતા અને ત્યાં આપનારની સંખ્યા વધી જતાં તેમને પણ કહેતા કે આ કમરામાં આવીને રહો. મને યાદ છે કે એક

વખતે આબુમાં કેટલી બ્રહ્માકુમારી બહેનોએ પ્રવચન કર્યું હતું. તેના પરિણામે કેટલાક જિજ્ઞાસુઓ ત્યાં ઈશ્વરીય જ્ઞાનના સ્પષ્ટીકરણ માટે આવતા હતા. એજ સમયે આવીને કેટલાક લોકો એકઠા થઈ જતા હતા. એક દિવસે તેમને સમજાવવા માટે જગ્યા ન રહી. બાબાને જ્યારે તેની ખબર પડી તો તેઓ તેમનો કમરો છોડી કોઈ બીજી જગ્યાએ જઈને બેઠા. અમે લોકોએ બહુ વિનંતી કરી. પરંતુ તેમણે માન્યું નહિ તેઓ બોલ્યા. 'સર્વિસ ફર્સ્ટ' (Service first) અર્થાત્ પહેલાં સેવાકાર્યને મહત્વ આપવું જોઈએ.

અસંભવને પણ સંભવ કરનાર દાદા :

બાબામાં એ વિશેષ ગુણ હતો કે તેઓ કોઈ પણ કાર્યને અસંભવ માનતા ન હતા. છેલ્લી ઘડી સુધી તેઓ પુરુષાર્થ કરતા અને કરાવતા રહેતા હતા. તેઓ કોઈ પણ વખતે હિંમત હારતા ન હતા. નિરાશ થતા ન હતા. નિષ્ફળતા સામે આવવા છતાં ઉદાસ પણ થતા ન હતા. આ ગુણ કોઈ સાધારણ ગુણ નથી. આખી સૃષ્ટિને પલટવાના કાર્યમાં

સર્વ શક્તિમાન પરમાત્માને એવું જ ચેતન સાધન ઉપયોગી હતું. હિંમત કરનારને જ ઈશ્વર મદદ કરે છે. તેથી એવી જ સાહસિક મહાવીર, માયાને પડકાર દેનાર, વિદ્યનોને ખેલકૂદ સમજનાર અસાધારણ વ્યક્તિના તનમાં શિવબાબાએ પ્રવેશ કર્યો.

તેમની એ વિશેષતા હતી કે જે બાળકો તેમની પાસેથી શિક્ષા લેતાં હતાં તેમાં કોઈનાથી પણ નિરાશ થતા ન હતા. તેઓ વારંવાર તેમને આગળ ધપાવવા માટે પૂરો પ્રયત્ન કરતા હતા. તેમના પાકા કુસંસ્કાર અથવા તેમની બુરાઈઓને જોઈને તેઓ તે સુધારવા અસંભવ માનતા ન હતા. પરંતુ તેમના પર મધુર દ્રષ્ટિ રાખી જાગૃતિ લાવવાનો પ્રયત્ન કરતા હતા. આત્માઓને પતિતમાંથી પાવન બનાવવાના કાર્યમાં એવી જ અલૌકિક વ્યક્તિ જરૂરી હતી.

બાબા ઈર્ષારહિત બની બધાને આગળ વધારતા હતા. તેઓ ઘણું કરીને કહ્યા કરતા હતા કે 'બાળકો મારાથી પણ આગળ છે.' જો કોઈ નરનારીએ લગ્ન કર્યા પછી બ્રહ્મચર્યનું પાલન કર્યું હોય

તો તેઓ કહેતા કે જુઓ, તેઓ સાથે રહેતાં હોવા છતાં પણ પવિત્ર રહે છે. તેઓ બાબાથી પણ આગળ છે કારણ કે બાબા તો પહેલાં ‘સીડી’ ઊતર્યા હતા; પરંતુ તેઓ સીડી ઊતર્યા નથી. કોઈ કુમારી ભાષણ કરવા અથવા બીજાઓને જ્ઞાન સમજાવવાની સેવા કરતી હોય તો બાબા કહેતા કે, ‘એ મારાથી સર્વિસમાં આગળ છે કારણ કે તેને જનતામાં ઘણી મોટી સભામાં બોલવાનો તથા અનેક પ્રકારના માણસોને સમજાવવાનો અભ્યાસ છે.’ એ રીતે તેઓ બધાને આગળ વધવાની હિંમત આપતા રહેતા હતા.

એ વાત ફરીથી કહેવાનું દિલ થાય છે કે તેમને આખી દુનિયાના કલ્યાણનો સંકલ્પ રહેતો હતો. એટલે સુધી કે સત્સંગમાં આવનાર જે કન્યાઓ માતાઓને તેમના સંબંધીઓએ ઘણી જ નિર્દયતાથી ઘર બહાર કાઢી મૂકી હતી, તેમના કલ્યાણ માટે પણ તેમણે તે કન્યાઓ

માતાઓને મોકલી અને આદેશ આપ્યો કે જઈને તેમને પણ જ્ઞાન આપો અને જીવનનું લક્ષ્ય સમજાવો! અન્ય મત ધરાવનારાઓને કેવી રીતે પરમપિતા પરમાત્માનો સત્ય પરિચય આપવામાં આવે અને તેમને પણ પવિત્ર બનાવવામાં આવે, તે માટે પણ તેઓ વિચાર કરતા હતા અને તે બધાને સમજાવવાની યુક્તિઓ અમને શીખવાડતા હતા. જે કોઈ વત્સો જ્ઞાન લેતા હતા, તે બધા માટે હંમેશા એ વિચાર કરતા કે એ ઊંચું જ પદ પ્રાપ્ત કરે, અર્થાત્ સતયુગી સૃષ્ટિમાં વિશ્વમહારાજન્ અથવા વિશ્વમહારાણી પદ પ્રાપ્ત કરે અને કોઈ પણ વત્સ કોઈ બૂરા સંસ્કારને કારણે પાછળ ન રહી જાય તે માટે તેઓ અનેક પ્રયત્ન કરતા હતા અને યુક્તિઓ પણ રચતા હતા.

બાબાનો દરેક ગુણ પ્રેરણાદાયક હતો. વિશેષ વાત તો એ છે કે ક્યારેય પણ કોઈ અવગુણ જોતા તો તે મનમાં રાખી

તે વ્યક્તિ તરફની પોતાની દષ્ટિ બદલતા ન હતા. તેઓ તેના પ્રત્યે ધૃણા દર્શાવતા ન હતા, પરંતુ તેના શુભચિંતક બની હંમેશાં તેને ઊંચે લઈ જતા હતા. દરેક તરફ વ્યક્તિગત ધ્યાન આપવા છતાં અને સદા સર્વના સ્નેહી હોવા છતાં તેઓ ઉપરામ રહેતા હતા એજ તેમને માટે કમાલ વાત હતી. ચણ પર કેટલાંય વિઘ્નો આવ્યાં પરંતુ તેઓ કોઈ પણ વખતે ગભરાયા નહીં, ચિંતાતુર ન રહ્યા. તેમણે તેમની ઉચ્ચ ધારણાઓને છોડી નહિ. એ રીતના પોતાના શ્રેષ્ઠ જીવનથી તથા દરેકની સાથે વ્યક્તિગત મહેનતથી તેમણે એટલી સંખ્યામાં બ્રહ્માકુમારીઓ તથા બ્રહ્માકુમારોને તૈયાર કર્યા છે કે આજે તેઓ બ્રહ્મચર્યનું તથા અન્ય નિયમોનું પાલન કરવા છતાં સમસ્ત જીવનને લોકસેવામાં આપી લોકોના કલ્યાણના કાર્યમાં જોડાઈ ગયાં!

૧૯૬૯ ના જાન્યુઆરીની ૧૮મી તારીખે બાબા અવ્યકત અવસ્થાને પામ્યા.

ચિંતનિકા

જ્યારે આપ સૃષ્ટિના પરિવર્તન, પ્રકૃતિના પરિવર્તનની જવાબદારી ઉઠાવવાની હિંમત રાખનાર છો, પડકાર ફેંકનાર છો, તો નબળાઈઓનાં કારણો બતાવશો નહીં. કારણની રચના ભલે મનસા-વાચા તથા સંપર્ક-સંબંધમાં ત્યારે થાય છે જ્યારે કોઈને કોઈ નબળાઈ હોય છે. એટલે હિંમતવાન બનીને સર્વ નબળાઈઓને સમાપ્ત કરો.

પ્રસન્નતાના પથ પર

- બ્ર.કુ. શિવાનીબેન

સ્વયંની ખુશીને સ્થાયી કઈ રીતે રાખીએ?

જ્યારે આપણે ખુશીની વાત કરીએ છીએ તો આપણે ખુશીની અનુક્રમણિકા પણ બનાવી લીધી. આપણે જોયું કે મારી ખુશીનું જે લેવલ છે તે દરરોજ ક્યારેક ઉપર જાય છે તો ક્યારેક નીચે આવે છે. આ અંકમાં આપણે એ પ્રયાસ કર્યો છે કે આપણી ખુશી જેના ઉપર આધારિત છે તે વાતોને જોઈએ. આપણે જોયું કે પરિસ્થિતિ હતી, લોકો હતા પરંતુ એક વાત સામે આવી તે એ હતી કે ના તો લોકો, પરિસ્થિતિ અને ચીજો મને ખુશી આપી રહી હતી. પરંતુ તે મારી પોતાની રચના હતી. પાછળની

કડીમાં આપણે વાત કરી હતી. સંકલ્પશક્તિની. મારો જે વિચાર છે, મારા જે સંકલ્પ છે, તે આપણી ઘણી બધી ચીજોને નિર્ધારિત કરે છે. આપણે પૂરું ચક્ર જોયું. એ ચક્રને આગળ ઘપાવીએ છીએ અને એ કોશિષ કરીએ છીએ કે મારી જે ખુશી છે તે મારી રચના છે.

પ્રશ્ન: આપણો સંકલ્પ આપણા ભાગ્ય સુધી લઈ જાય છે. આપણો એક વિચાર, આપણો એક સંકલ્પ આપણા ભાગ્યને નક્કી કરે છે. અત્યાર સુધી આપણે એ સમજી રહ્યા નહોતા કે સંકલ્પ આપણું ભાગ્ય કઈ રીતે નક્કી કરે છે. આ સંબંધમાં વિચારની પૂરી પ્રક્રિયા કઈ રીતે ચાલે છે.

ઉત્તર : જ્યારે પરિસ્થિતિ આપણી સામે આવે છે તો લોકોનો વ્યવહાર આપણી સામે આવે છે તો આપણા જીવનમાં ક્યાંક ઊતરાવ ચઢાણ આવે છે તો તેના જવાબદાર આપણે બીજાને બનાવી દઈએ છીએ પછી કહીએ કે અમારા ભાગ્યમાં આવું લખ્યું

છે. જ્યારે આપણે એનો દોષ કોઈ બીજાને આપીએ છીએ, પરિસ્થિતિઓને, વ્યક્તિઓને, પોતાના ભાગ્યને ત્યાં પછી પરમાત્માને તો આપણે સમજીએ છીએ કે આપણી જવાબદારી પૂરી થઈ. આપણે સમજીએ છીએ કે મારા જીવનમાં જે કંઈ સારું ત્યાં ખરાબ બની ગયું છે તેના માટે જવાબદાર હું નથી. બીજું કોઈ છે. જ્યારે બીજું ઠીક થઈ જશે તો હું ઠીક થઈ જઈશ. જ્યારે આવા વિચારો સાથે આપણે જીવન જીવીએ છીએ તો જીવન આપણા અધિકારમાં નહોતું. એનું નિયમન પરિસ્થિતિ અને બહારની વ્યક્તિઓ દ્વારા થઈ રહ્યું હતું. જો મારી નોકરી ઘણી સારી રીતે ચાલી રહી છે, પ્રમોશન મળી રહ્યું છે, સર્વ કંઈ સારું છે, સારો પગાર છે તો ઘણી ખુશ છું કારણ કે ઘરની બધી ચીજો સમયસર આવી રહી છે. પરિવારના લોકો ઘણા ખુશ છે, કારણ? પરિસ્થિતિ મારા માટે અનુકૂળ છે.

હવે જેવું પરિસ્થિતિમાં પરિવર્તન આવ્યું કે મારી ખુશીનું

લેવલ એકદમ નીચે આવી ગયું. આજે આપણે આર્થિક લેવલને જોઈએ તો તે પણ પરિસ્થિતિઓને આધીન છે. વૈશ્વિક કક્ષાએ જો રાજનૈતિક વાતાવરણમાં કંઈક ઉપર નીચે થાય છે તો એની અસર શેરબજાર ઉપર પડે છે. અહીં આખો દિવસ એ તપાસવામાં આવે છે કે શેરબજારની વધઘટ ઉપર કઈ કઈ પરિસ્થિતિઓ, દ્વિશ્યોનો પ્રભાવ પડે છે. પરંતુ ક્યાંક ક્યાંક આપણી ખુશીની વધઘટ ઉપર એનો પ્રભાવ પડે છે. અને આપણે એ સમજી લીધું છે કે આ તો સ્વાભાવિક છે. જ્યારે પરિસ્થિતિ આપણા અનુકૂળ હોય છે ત્યારે આપણે ખુશ છીએ જ્યારે પરિસ્થિતિ ઉપર નીચે થાય છે ત્યારે હું પરેશાન થઈ જાઉં છું.

પ્રશ્ન : જ્યારે હું એક જ પ્રકારથી જીવવાનું શીખી રહી હતી તો પરિસ્થિતિ બરાબર હતી. હવે હું એને નિયંત્રણમાં લાવવાની કોશિશ કરું છું.

ઉત્તર : સર્વ રીતે એક છે એનું નિયમન કરવું, એનું ધ્યાન રાખવું અને એક છે પોતાનું ધ્યાન રાખવું. જો આપ કોઈને પણ પૂછે

કે આપને શું જોઈએ? તો તેઓ એમ કદી નહીં કહે કે મારે ગાડી, બંગલા જોઈએ. તેઓ તો એમ કહેશે કે મારે ખુશી જોઈએ. પરંતુ એ ખુશી મેળવવા માટે અમને આટલી ચીજો જોઈએ. આપણે ક્યારેક એમ વિચાર્યું હતું કે મારી ખુશી આ સાધનો પર આધારિત છે. મેં આત્માનું ધ્યાન રાખવાના બદલે જ્યાંથી તે ઉત્પન્ન થાય છે ત્યાં ધ્યાન રાખવાનું મેં શરૂ કર્યું. મેં મારી અંદર એ પ્રોગ્રામિંગ કરી દીધું કે જ્યારે આપ મારી સાથે સારી રીતે વાત કરશો ત્યારે હું ખુશ થઈશ. પછી મારું બધું લક્ષ્ય ક્યાં જવા લાગ્યું? આપ કઈ રીતે મારી સાથે સારી રીતે વાત કરશો એના માટે હું પ્રયાસ શરૂ કરી દઉં છું. એવું નથી કે હું આપને માટે સારું નહીં કરું પરંતુ એની પાછળનો ભાવ શો હતો? ભાવ એ હતો કે હું આપની સાથે સારી રીતે વાત કરીશ પછી હું અંદરથી વાત કરવા માટે તૈયાર ના હોઉં છતાં પણ મારે એ કરવું છે જે એમને સારું લાગશે, તો આપ ખુશ થશો આ સર્વ આપણે ખુશી મેળવવા માટે કરીએ છીએ. પરંતુ જેમ જેમ પરિસ્થિતિ અને લોકોમાં પરિવર્તનની ગતિ

ઝડપી થતી ગઈ તો આપણા સંકલ્પની ગતિ પણ ઝડપી બની ગઈ. પછી તે મારા નિયમનમાં રહ્યું નહીં જેને કારણે આપણી ખુશીનો આંક ઘટવા લાગ્યો. પણ મેં એનો પણ સ્વીકાર કરી લીધો કે શું કરીએ પરિસ્થિતિ જ એવી હતી કે ખુશી તો ઓછી થવાની જ હતી. ત્યારે આપણે સ્વીકાર કરી લીધો કે જીવન દર્દમાં જ જીવવાનું છે. આ દર્દ ભલે ગમે તે રૂપમાં હોય તે ચિંતાના રૂપે પણ હોઈ શકે છે. તનાવના રૂપે પણ હોઈ શકે છે. બીજું પણ ગમે તે હોઈ શકે. આપણે એનો સ્વીકાર કરીને, સ્વાભાવિક સમજીને જીવન જીવવા લાગીએ છીએ અને મેં આપને કહ્યું કે આ તો કુદરતી છે. શા માટે? કારણ કે બહાર પરિસ્થિતિ ઠીક નથી તો શું થાય? કારણ કે મારા મનની સ્થિતિ આ ચીજો ઉપર આધારિત છે જ્યાં સુધી તે ઠીક ના થાય ત્યાં સુધી મન કઈ રીતે ઠીક થશે? આપણે એનો સ્વીકાર કરીને જીવન વ્યતીત કરવા લાગ્યા. જોઈતી હતી ખુશી પણ સ્વીકાર લીધું દર્દને. પછી તો આપણે દર્દમાં જ જીવવા લાગ્યા. અને આખો દિવસ

આપણે કહીએ છીએ ખુશી જોઈએ, ખુશી જોઈએ. જે વસ્તુ જોઈએ એની તરફ ધ્યાન તો આપવું પડશે ને?

પ્રશ્ન : અહીં જો એક વાતને જોઈએ તો સર્વ લોકોનો પૂરો વ્યવહાર છે એના ઉપર આપણી ખુશી નિર્ભર હતી અને હું એના ઉપર કામ પણ કરી રહી હતી.

ઉત્તર : તદ્દન સાચું. પરંતુ કામ કોણ કરી રહ્યું છે? હું. પરંતુ હું દુઃખમાં છું. એક તો હું દુઃખમાં છું અને ઉપરથી કામ કરી રહી છું તો એનું પૂરું પરિણામ શું હશે? દર્દ. અધ્યાત્મ માત્ર આપણી વિચારધારાને એક નવી દિશા જ નથી આપતું પણ મેડીટેશનના માધ્યમથી એને સશક્ત પણ બનાવે છે કે એને કંઈ રીતે કરવું છે. આધ્યાત્મિકતાએ આપણને એ જ્ઞાન આપ્યું કે વિચાર આપની જ રચના છે. પછી વિચારથી અનુભૂતિ, અનુભૂતિથી અવસ્થા, એના પછી... પણ અહીં સૌથી મહત્વપૂર્ણ વાત છે કે વિચાર એ મારી રચના છે. એની જાણકારી વિના આપણને એ ખબર નથી પડતી કે આપના કારણે સંકલ્પ જન્મે છે. હું જે સંકલ્પ કરું છું તે

મારા ઉપર નિર્ભર છે. આપણે જોઈએ છીએ કે ક્યાંક આપણા વિચારો આપણા નિયંત્રણમાં હોતા નથી. જો ક્યાંક આપણા વિચારો બીજાઓના નિયંત્રણમાં હશે તો શું થશે?

પ્રશ્ન : ટક્કર થશે. અત્યારે પણ ! આપણે જોઈએ. જો આપણે સતર્ક રહેતા નથી તો કંઈ પણ થતાં સંકલ્પ જન્મે છે પણ આપણે ધ્યાન આપતા નથી.

ઉત્તર : આપણે એ ચીજ માટે તૈયાર હોતા નથી. આજ સુધી પરિસ્થિતિ આપણું નિયમન કરતી હતી પરંતુ અધ્યાત્મને આપણી આ વિચારધારાને બદલી લીધી અને સિદ્ધ કરી બતાવ્યું કે આપણે સ્વયં આપણા મનનું નિયંત્રણ કરી શકીએ છીએ. આજે જો પરિસ્થિતિઓ મને સાથ આપી રહી છે. પણ એવું પણ બની શકે કે કાલે આપણને સાથ ના આપે તો એનાથી કંઈ ફરક પડી શકશે નહીં. કારણ કે આપણું મન આપણા નિયંત્રણમાં છે. શુભ સંકલ્પથી આપણી દરેક ચીજ બદલાઈ જાય છે.

પ્રશ્ન : એનાથી અનુભૂતિ તો સારી થાય છે એક સારો સંકલ્પ

સારી અનુભૂતિનો અનુભવ કરાવે છે. તે સારો વિચાર આપણે કઈ રીતે જન્માવીએ?

ઉત્તર : આ કંઈ જાદુ નથી કે એક જ દિવસમાં શીખી શકાય. એના માટે આપે નિયમિત અભ્યાસ કરવો પડશે. કારણ કે જે રીતથી આપ વર્ષોનાં વર્ષોથી ચાલી રહ્યા છો તો એ પ્રક્રિયાને બદલવામાં સમાહ યા મહીના યા વર્ષોના વર્ષો લાગી શકે છે આપણે આજથી માત્ર એ ધ્યાન રાખવાનું છે કે પરિસ્થિતિઓ આવી રહી છે લોકો આવી રહ્યા છે. સર્વ કાંઈ કરતાં આપણે જેમ સર્વ ચીજોનું ધ્યાન રાખીએ છીએ, તે રીતે પોતાના મનનું પણ ધ્યાન રાખીએ. આપ એક દિવસ માટે આપના મનને ચેક કરી જુઓ કે તે ક્યા પ્રકારની સંકલ્પોની રચના કરી રહ્યું છે. જો સંકલ્પ નકારાત્મક પણ ચાલી રહ્યા છે તો કંઈ વાંધો નહીં એને તરત બદલવાની કોશિશ ના કરશો. સંકલ્પ નકારાત્મક હોય યા સકારાત્મક હોય, એ મહત્વપૂર્ણ નથી પણ આપણને એ માહિતી હોવી જોઈએ કે એને કોણ જન્માવી રહ્યું છે ? હું મારા વિચારો જન્માવી રહી

છું. ઉદાહરણ તરીકે કાલે મારી નોકરી ચાલી જાય ત્યાં મારા ઉપરી અધિકારી મને લડ્યા. મારી આસપાસ કંઈ સારું નથી. પરંતુ હું જે સંકલ્પ કરું છું તેની જન્મદાતા તો હું જ છું ને.

પ્રશ્ન : મારા ઉપરી અધિકારી મને સૌની સામે ઘણું લડ્યા. મને દુઃખની અનુભૂતિ થઈ. સૌની સામે મારી માનહાનિ થઈ તો એ અનુભૂતિના આધારથી વિચાર પેદા થઈ ગયો.

ઉત્તર : ના, મને એ વિચાર આવ્યો કે મેં આટલું સારું કામ કર્યું હતું છતાં પણ તેઓ સૌની સામે મને લડ્યા, અપમાનિત કરી. હવે દ્વંશ્ય એ આવે છે કે બોસ સૌની સામે મને લડ્યા.

હવે એક વિચાર એ છે કે મેં આટલું સારી રીતે કામ કર્યું હતું છતાં પણ મને સૌની સામે લડ્યા. આ વાત બીજી રીતે પણ કરી શકાતી હતી. પહેલી વાત તો એ કે એમાં મારી કોઈ ભૂલ નહોતી છતાં પણ મને લડ્યા. અહીં તો મહેનત કરવાથી કોઈ ફાયદો જ નથી. ગમે તેટલી મહેનત કરો. તેઓ તો કદી ખુશ થવાના જ નથી. આ જે વિચાર છે તે મેં

જન્માવ્યો. હવે આ વિચારને બદલે આપણે પોતાની ફરજ નિભાવી. એ દ્વંશ્ય જોઈને મેં જે પ્રકારના વિચારો ઉત્પન્ન કર્યા. તો હું કેવો અનુભવ કરીશ? જે અત્યારે તમે બોલ્યા તે વિચાર છે અનુભૂતિ નથી. અનુભૂતિ હળવી અને ગહન છે એમાં ઉમંગ ઉત્સાહ નથી અથવા તો અનુભૂતિ ઘણી શક્તિ આપનારી હોય છે. ફીલિંગ ઉપર ઉપરની નથી હોતી. એનું આપે વિશ્લેષણ કર્યું. પુનરાવૃત્તિ કરી, અપમાનિત કરી, હું દુઃખી થઈ ગઈ આ સર્વ સંકલ્પ છે.

હવે વિચાર અને અનુભૂતિ એટલાં ભેગાં થઈ ગયાં કે મને ખબર પણ ના પડી કે આ વિચાર છે કે અનુભૂતિ. વિચારની ઘણી બનાવટ હોય છે. જે રીતના જે પ્રકારના આપ સંકલ્પ ઉત્પન્ન કરશો તેવી અનુભૂતિ થશે. વિચારની બનાવટ હોય છે પરંતુ અનુભૂતિની કોઈ બનાવટ હોતી નથી. આપને અનુભૂતિ અલગ અલગ થશે નહીં કે આ અપમાનિત થવાની ભાવના છે, આ ઉમંગની ભાવના છે, આ હતાશાની ભાવના છે, આ અનુભૂતિ સામાન્ય છે અને સારી

છે, અને આ સામાન્ય અથવા ઉચ્ચ કોટિની અનુભૂતિ મારા ઉપર નિર્ભર કરે છે. આ જે વિચાર છે એની રચના આપે કરી.

હવે એ દ્વંશ્યમાં આપ બીજી રીતનો વિચાર પ્રગટ કરો કે મેં જે કર્યું તે માટે તેઓ ઈચ્છા રાખતા હતા કે નહીં. એમણે સારી રીતે ધ્યાન ના રાખ્યું હોય એવું પણ બની શકે. એવું પણ બની શકે કે આજે એમનો મૂડ બરાબર ના હોય. એમનો મૂડ સારો થઈ જશે તો હું એમની સાથે વાત કરી લઈશ. હા, એમણે સૌની સામે મને ઠપકો આપ્યો પણ પ્રશ્ન એ છે કે એ સ્થિતિમાં હું સ્થિર કઈ રીતે રહું? વાત એ છે કે એમણે મને ઠપકો આપ્યો ત્યારે ઉદાસ થઈ ગઈ. એ પછી હું એમની ટીકા કરવાનું શરૂ કરી દઉં છું. જ્યારે ચાર લોકો સાથે બેઠા હશે ત્યારે એમની સામે મારી છાપ બનાવવા એમના વિશે લોકોને જણાવીશ.

હવે એક દ્વંશ્યમાં આપ જુઓ કે આપને જ્યારે કોઈ ઠપકો આપે છે એ સમયે આપણું કંઈ અપમાન થતું નથી. જ્યારે હું વિચારું છું કે એ સમયે મારું બહુ (અનુસંધાન પેજ નં. ૧૦ પર)

મનસા સેવા

– રાજયોગી બ્ર.કુ. નિર્વેરભાઈ, શાંતિવન, આબુરોડ

મનસા સેવાનો આ વિષય ઘણો જ સૂક્ષ્મ પણ છે અને સાથે સાથે પરિણામ આપનારો પણ છે. જ્યારે આપણે સ્વયંને ‘ઈશ્વરીય સેવાધારી’ સમજીએ છીએ ત્યારે એ જાણવું જરૂરી છે કે આ સેવાનું લક્ષ્ય શું છે? આ લક્ષ્ય ‘બેહદ’ છે કારણ કે આપણે આ સંસારમાં ‘સ્વર્ણિમ દૈવી રાજસ્થાન’ની સ્થાપના કરવા માટે બાબાના સહયોગી છીએ. બાબાએ કહ્યું છે કે આ સ્થાપના યોગબળથી થશે. વળી વાણીની શક્તિ કરતાં મનસા શક્તિ વધારે ફળદાયી સિદ્ધ થશે.

આ માટે સૌ પ્રથમ આપણી સ્વયંની મનસા શક્તિ ખૂબ જ ‘પાવરફુલ’ હોવી જરૂરી છે. મન શક્તિસભર હશે તો જ મનસા શક્તિ દ્વારા સેવા થઈ શકશે. આ માટે અમૃતવેળામાં યોગનો શક્તિશાળી અનુભવ કરવાની જરૂર છે. આ સમય દરમિયાન જેટલો વધારે સમય આપણે યોગમય અવસ્થા પ્રાપ્ત કરી શકીશું તેટલી આપણા મનની શક્તિઓને ‘પાવરફુલ’ બનાવી

શકીશું. અમૃતવેળામાં બાબાની સામે બેસો અને તમારા મનને આ દુનિયાથી પેલે પાર લઈ જાઓ અને સંતુષ્ટતા તથા ભરપૂરતાનો અનુભવ કરો.

બાબા કહે છે કે તમે બાપદાદાની સાથે ‘કમ્બાઈન્ડ’ રહો, હંમેશા તેમના સાથનો અનુભવ કરો. તમારા સઘળા સંકલ્પોમાં, વિચારોમાં, સૂક્ષ્મ રૂપથી જ્ઞાનસૂર્ય અને જ્ઞાનચન્દ્રની સાથે રહો અને તમારી જાતને બાપદાદાની સમાન અનુભવો. આ અભ્યાસ એટલો તો શક્તિશાળી હોય છે કે તમે સહજપણે જ ‘ડબલ લાઈટ સ્ટેજ’નો અનુભવ કરશો.

આ રીતે મનસા સેવા માટે પ્રથમ સ્વયંને શક્તિશાળી બનાવી વિશેષ પ્રકારના ‘વાયબ્રેશન્સ’ - ફિરણો - બધાના માટે મોકલવાનાં છે. પ્રકૃતિના પાંચ તત્ત્વોને, વાયુમંડલને તથા વિશ્વના આત્માઓને આ ફિરણો દ્વારા પાવન બનાવી શકો છો. વળી તમામ પ્રકારની પરિસ્થિતિમાં પણ સમગ્ર વિશ્વમાં

તમે આ વાયબ્રેશન્સ દ્વારા વિવિધ પ્રકારની સેવા કરી શકો છો.

સારા યૌગિક જીવન તથા યૌગિક સેવા માટે પ્રથમ તમે બાબાની પાસે પહોંચી જાઓ અને પછી ત્યાં રહીને જ જેની સેવા કરવાની છે તેને સર્ચલાઈટ આપો. આ રીતે પૂરા વિશ્વને તમે તમારી સામે લઈ આવીને એક શક્તિશાળી વાતાવરણનું નિર્માણ કરી શકો છો અને પૂરા વિશ્વને તેનો ફાયદો થાય છે.

આ અભ્યાસ રોજ કરો અને સૌના કલ્યાણ માટે શુભ અને શ્રેષ્ઠ સંકલ્પોની રચના કરો. તમારો આ શુભ ભાવનાથી ભરેલો સૂક્ષ્મ અને અનુભૂતિ સભર સંબંધ તેમને આધ્યાત્મિક રૂપથી તંદુરસ્ત રહેવા માટે સક્ષમ બનાવશે. બાબા આ પદ્ધતિને - “વૃક્ષના મૂળને પાણી આપવું” - એવુંનામ આપે છે.

મનસા સેવા દ્વારા આ રીતે રોજ 30 મિનિટ સૌ આત્માઓને ‘સર્ચલાઈટ’ આપવાનું કાર્ય ખૂબ જ સારું અને સકારાત્મક પરિણામ આપશે. જ્યારે આપણે સામૂહિક યોગભટ્ટી જેવા મોટા કાર્યક્રમમાં

માસ્ટર જ્ઞાનસૂર્ય બનીને શક્તિશાળી લાઈટ દ્વારા એટલે કે દ્વિચયની સર્ચલાઈટ દ્વારા સમગ્ર સ્થાનને કિરણો પહોંચાડીએ છીએ ત્યારે આ પ્રકારની ઈશ્વરીય સેવા સમગ્ર વાતાવરણમાં શક્તિનો સંચાર કરી દે છે. વળી મનસા સેવાની આ પદ્ધતિ વ્યક્તિગત સંબંધોનું પણ નિર્માણ કરે છે અને વિશેષ સેવામાં પૂરો સમૂહ

સહયોગી અને સહભાગી બની શકે છે.

આ રીતે મનસા સેવા એ વર્તમાન સમયની શ્રેષ્ઠ સેવા છે. ભાષણ, સ્નેહ-મિલન, ચર્ચા વગેરેને લોકો ભૂલી જાય છે પણ જે અનુભવ થતો રહે છે, જે વાત દિલને સ્પર્શી જાય છે, જે અનુભૂતિ મન પર અંકિત થઈ જાય છે તે ક્યારેય ભૂલાતી નથી.

વળી મનસા સેવા કરતી વખતે બાબાની વિશેષ મદદ પણ આપણને મળતી રહે છે. તેથી ઈચ્છિત લક્ષ્યને નિર્ધારિત સમયમાં પ્રાપ્ત કરી શકીએ છીએ.

ઓમશાંતિ

અનુ. બ્ર.કુ. ભારતી કે. ઠક્કર
માધાપર (કચ્છ)

(પેજ ૩૦નું અનુસંધાન)

આ યાત્રાઓમાં દીવથી ઉના, ટીંબી, રાજુલા, મહુવા, તળાજા, પાલીતાણા, શિહોર, ભાવનગર, વઘભીપુર, બોટાદ, રાણપુર, ઘંઘુકા, ફેદરા, પીપળી, તારાપુર, માતર, વટવા થઈ અમદાવાદ આ યાત્રાએ ૬૫૦ કી.મી. અંતર કાપેલ. કુલ ગામો ૬૬ કુલયાત્રા ૨૫, જાહેર કાર્યક્રમ ૮૧, લાભાન્વિત ૧૫૭૦૦, તેમજ પોરબંદરથી રાણાવાવ, કુતીયાણા, બાટવા, જૂનાગઢ, ચોકી, જેતપુર, વીરપુર, ગોંડલ, રાજકોટ, વાંકાનેર, ચોટીલા, સાયલા, લીમડી, બગોદરા, બાવળા, સાણંદ, સરખેજ, સેટેલાઈટ અમદાવાદ, આ યાત્રા

એ ૬૭૫ કી.મી. સાચકલ યાત્રા કરેલ. કુલ ગામો ૫૪, શોભાયાત્રા ૧૮, કુલ કાર્યક્રમો ૬૩ લાભાર્થી ૫૭૯૨, જ્યારે સેલવાસથી પ્રારંભ થઈ દક્ષિણ ગુજરાતમાં આ યાત્રા દરમિયાન કુલ ગામ ૪૦, શોભાયાત્રા ૨૫, કુલ કાર્યક્રમ ૬૯, લાભાર્થી ૧૦,૦૦૦ આ યાત્રાએ ૭૦૦ કીમી અંતર પસારિત કરેલ. આમ ત્રણેય યાત્રા દ્વારા અંદાજે ૫૦,૦૦૦ થી વધુ આત્માઓને સંદેશ આપવામાં આવેલ. તારીખ ૫-૧૦-૨૦૧૩ના રોજ આદરણીય સરલાદીદીજી, ગુજરાત ઝોન ડાયરેક્ટર, આદરણીય વેદાંતીબેન, આફ્રિકા સેવાકેન્દ્ર, આદરણીય ચંદ્રિકાબેન, યુથવિંગ રાષ્ટ્રીય

સંયોજીકા, પરિષ્ઠ પત્રકાર અજયભાઈ ઉમટ, મેચરશ્રી, મહાનગરપાલિકા, અમદાવાદની ઉપસ્થિતિમાં ટાઉનહોલ ખાતે ભવ્ય અભિવાદન કાર્યક્રમ સાથે સંપન્ન થયેલ. તન-મન-ધન, સમય શક્તિથી આ યાત્રાને સફળ બનાવવા બદલ યાત્રાઓના માર્ગમાં આવતા બધા જ નિમિત્ત બહેનો, બ્રહ્માવત્સોના દિલથી સહૃદય આભારી છીએ.

‘મંઝિલે ઉર્હી કો મિલતી હૈ, જીન કે સ્વપ્નોં મેં જાન હોતી હૈ, પંજો સે કુછ નહીં હોતા હોંસલો સે ઉડાન હોતી હૈ.’

યોગની ગહન અનુભૂતિ કરવા આટલું જરૂર કરો

બ.કુ. પ્રોફે. પ્રફુલ્લચંદ્ર શાહ (નડીઆદ)

રાજયોગ એ ફક્ત મન-બુદ્ધિથી કરેલા જ્ઞાનના મનન-ચિંતન-મંથનનો જ વિષય નથી પરંતુ આ ક્રિયાઓ દ્વારા ગહન અનુભૂતિ કરવાનો પણ વિષય છે. યોગાભ્યાસ દરમ્યાન કોઈ અનુભૂતિ ન થાય અથવા યોગના પ્રયોગનું લક્ષ સિદ્ધ ન થાય તો શું આપણે તેને અસરકારક યોગ કહીશું ! વાસ્તવમાં યોગ એ પરમાત્મા સાથેનું પ્રેમભર્યું (Loveful) તેમજ હેતુ સંપન્ન મિલન છે. યોગ એ અનેક અનુભૂતિઓ સાથે સકારાત્મક પરિવર્તન કરવાના પ્રયોગનો વિષય છે.

અંગ્રેજીમાં અનુભૂતિ એટલે રીચલાઈઝેશન શું તમે રીચલમાં રીચલાઈઝેશન કરવા માંગો છો? તો આપો, નીચેના પાંચ લાઈઝેશન ને તમારા યોગાભ્યાસનો ભાગ બનાવી દો. સ્વાનુભવના આધારે જણાવું છું કે તમે સફળતાનાં શિખરો સર કરી શકશો.

1) Channelization of mind:

મનનું દિશાકરણ

2) Rationalization of Intellect:

બુદ્ધિનું તર્કસંગતીકરણ

Devinization of Intellect:

બુદ્ધિનું દિવ્યીકરણ

3) Globalization of Self:

સ્વયંનું વૈશ્વિકરણ

4) Visualization of Aspects:

યોગના વિવિધ પાસાઓનું મનોચિત્રણ

5) Emotionalization of Heart:

હૃદયનું ભાવકરણ

1) Channelization of mind:

મનનું દિશાકરણ

મનનું દિશાકરણ એટલે મનની ચંચળતાને સમાપ્ત કરી, મનને સ્થિર કરી, મનને ચોક્કસ દિશામાં વાળી કોઈ સ્થાન પર કે કોઈ વિષય પર કેન્દ્રિત કરવું, અર્થાત્ એકાગ્ર કરવું. યોગાભ્યાસની પાયાની જરૂરિયાત મનની સ્થિરતા અને એકાગ્રતા છે. વર્તમાન સમયે મોટા ભાગના લોકોની મનની સ્થિતિ અત્યંત ચંચળ છે. મન કોઈ ને કોઈ વસ્તુ, વ્યક્તિ, પદાર્થ કે પરિસ્થિતિમાં સતત ભ્રમતું જ રહે છે. મનોવિજ્ઞાનના સંશોધનો જણાવે છે કે, સામાન્ય રીતે માનવીના મનમાં એક દિવસમાં સરેરાશ

૩૦,૦૦૦ થી ૩૫,૦૦૦ જેટલાં વિચારો ઉત્પન્ન થાય છે. આ વિચારોના પ્રકારનું વિશ્લેષણ કરતા મનોવૈજ્ઞાનિકો કહે છે કે, આટલી મોટી સંખ્યામાં ઉત્પન્ન થતા વિચારોમાં ૮૦ થી ૮૫ ટકા વિચારો ક્યાં તો વિષાક્રમ છે, ક્યાં તો નકારાત્મક છે, કે વ્યર્થ ચાલે છે. જે તેને સહેજ પણ ઉપયોગી નથી પરંતુ નુકશાનકર્તા છે. ૧૫ થી ૨૦ ટકા જ વિચારો એવા છે કે, જે તેના કામના હોય છે. આપણી આવી મનોદિશામાં મનને શાંત કરી, સ્થિર કરી, એકાગ્ર કરવા માટે વિશેષ અભ્યાસની જરૂર છે. જો આપણે નીચેની બાબતોને ધ્યાનમાં રાખી તેનો અમલ કરીશું તો મન ચોક્કસ સ્થિર તેમજ એકાગ્ર થશે.

પરમાત્માએ આપેલા જ્ઞાનના આધારે આપણે સ્પષ્ટ સમજ કેળવી લેવી જોઈએ કે આ કળિયુગના અંતિમ સમયે વસ્તુ, વ્યક્તિ, પદાર્થ, પરિસ્થિતિ વગેરે અંતે તો દુઃખકારક, કે પીડાકારક છે. આપણે તેનો અનુભવ પણ કરી રહ્યાં છીએ. હવે ક્ષણિક થોભો અને વિચારો. મારે શા માટે મારા

મનને આ બધી બાબતોમાં ભટકવા દેવું? શિવબાબા તો વારંવાર કહી રહ્યાં છે કે, “સ્વયંના દેહને, દૈહિક સંબંધોને, તેના પદાર્થોને ભૂલી, ઉપરામ બનો. પોતાને આત્મા સમજો અને મને એકને યાદ કરો.” મૂળ વાત મનને દુન્યવી પદાર્થો તેમજ બાબતોથી અળગા રાખવાની છે, ડીટેચમેન્ટની છે. જરૂરિયાત પૂરતું જ મનને આ બાબતોમાં લગાવો. શિવબાબાએ તો સર્વસ્વ ત્યાગી, બેહદના વૈરાગી બની, ઉપરામ અવસ્થામાં રહેવાની વાત કરી છે. જ્ઞાનના એવા અનેક મુદ્દાઓના મનન ચિંતનથી આપણી ઉપરામ સ્થિતિ કેળવવી મુશ્કેલ નથી. આ સ્થિતિ મનને સ્થિર અને શાંત કરશે અને તમે જે મુદ્દા પર લક્ષ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવા માંગો છો તે સરળતાથી કરી શકશો.

બીજી મહત્વની બાબત એ છે કે, યોગાભ્યાસ શરૂ કરતાં પહેલાં તમારું લક્ષ ધ્યેય સ્પષ્ટ નક્કી કરો અને મનમાં તેને સ્થિર કરો કે આજે મારે યોગાભ્યાસમાં કઈ અવસ્થામાં પહોંચવું છે? કઈ બાબતોની અનુભૂતિ કરવી છે? બાબા સાથે કયા સંબંધોની રસના લેવી છે? સ્વ પરિવર્તન માટે તેમજ વિશ્વ પરિવર્તન માટે યોગનો કયો

પ્રયોગ કરવો છે? વગેરે નક્કી કરો. જો યોગનું લક્ષ-ધ્યેય બુદ્ધિમાં સુનિશ્ચિત હશે તો યોગની વિધિ સ્પષ્ટ થશે અને મનને તે દિશામાં વાળવું કે કેન્દ્રિત કરવું તે સરળ બની જશે.

2) Rationlization of Intellect :
બુદ્ધિનું તર્ક સંગતીકરણ :-

બાબાએ આપેલા જીવ-જગત અને જગદીશ, આત્મા-પરમાત્મા અને સૃષ્ટિ Man Matter and God વિષેના ગહન જ્ઞાનના દરેક મુદ્દાની સૂક્ષ્મ સમજ બુદ્ધિમાં જેટલી સ્પષ્ટ થતી જશે, તેટલી આપણી બુદ્ધિ, શુદ્ધ-પવિત્ર, વિવેક સંગત, તર્કસંગત, દિવ્ય બનતી જશે. જ્ઞાનના દરેક સૂક્ષ્મ મુદ્દાને તમારી સમજ (Perception) નો ભાગ બનાવી દો. તો અનુભૂતિ સરળ બનશે. તેમાં બે મત નથી!

જો આપણે આત્મચિંતન દ્વારા આત્મદર્શન, આત્મસાત કે સંસ્કાર પરિવર્તન કરવા ઇચ્છતા હોઈએ તો આત્મજ્ઞાનની દરેક સૂક્ષ્મ બાબતોની સ્પષ્ટ સમજ મારે કેળવવી જ રહી. આત્માના સ્વરૂપથી માંડીને તેની ક્રિયાત્મક શક્તિઓ, તેનું અમરત્વ કે તેના સ્વધર્મો-તેનું સ્વધામ-તેના સ્વપિતા-તેના સ્વજન્મો-તેની

તમામ લાક્ષણિકતાઓની મારી બુદ્ધિમાં સ્પષ્ટ સમજ હશે તો તે મારા ચિંતનમાં આવશે, જે મને અંતે આત્મસાત (Self Realization) તરફ દોરી જશે.

જ્ઞાનના દરેક મુદ્દાનો સાર તેમજ વિસ્તાર બંનેને યથાર્થ સમજવા પડશે, બુદ્ધિના દિવ્યીકરણ (દૈવીકરણ માટે) Devine Wisdom માટે જ્ઞાનના દરેક મુદ્દાનું ગહન મનન, ચિંતન, મંથન અને સ્મરણ અત્યંત જરૂરી છે. ત્યારબાદ તેના સ્વરૂપ બનવું સરળ બનશે.

3) Globalization of Self :
સ્વયંનું વૈશ્વિકરણ :

ઇશ્વરીય જ્ઞાનની ગહન સમજથી થયેલું બુદ્ધિનું દૈવીકરણ (દિવ્યીકરણ) તમને સર્વ હદોમાંથી બેહદમાં લઈ જશે. દા.ત., બાબાએ આપણને સ્પષ્ટ સમજ આપી કે તમે એક અજર-અમર-અપિનાશી આત્મા છો. તમે તમારા મૂળ વતન પરમધામથી આ સાકાર લોક પૃથ્વી પર આવી, અનેક જન્મો લઈ પાર્ટ ભજવો છો. તમે સૌ આત્માઓ મુજ પરમપિતા પરમાત્માનાં સંતાન છો. તમે એક ઘરથી આવેલા, એક જ પિતાનાં સંતાનો આપસમાં ભાઈ-ભાઈ છો. આખું વિશ્વ તમારો પરિવાર છે.

વિશ્વના દરેક આત્મા સાથે તમારો નજીકનો આત્મિક સંબંધ છે. આવી સમજથી તમે બધી હદોમાંથી બેહદમાં ચાલ્યા જશો. લૌકિક પરિવારના સંબંધોની મોહની રગ તૂટતી જશે. સર્વ પ્રત્યે સમત્વનો, બંધુત્વનો ભાવ પેદા થશે. હું એકનો છું અને તેણે જ મને અનેક સાથે પાર્ટ ભજવવા મોકલ્યો છે. હું વિશ્વનો છું, આખું વિશ્વ મારું છે. વિશ્વ મારો પરિવાર છે. સમત્વ અને બંધુત્વના ભાવથી તમે સર્વ પ્રકારના ભેદોથી તેમજ સૂક્ષ્મ પ્રકારના દૈહિક અહંકારોથી મુક્ત થશો. તમે કોઈ પણ જાતિના, રંગના, લિંગના, ધર્મના, ભાષાના, રાજ્યના, દેશના, સંસ્કૃતિના વ્યક્તિ સાથે નિઃસ્વાર્થ, નિર્મળ પ્રેમ સંબંધથી જોડાઈ જશો.

વૈશ્વિકરણની બીજી મહત્વની વાત એ છે કે, બાબાએ આપણને ત્રણે લોકની ભૂગોળનું તેમજ આત્માના ત્રણે કાળનું જ્ઞાન આપી, આપણને સાચા અર્થમાં માસ્ટર ત્રિલોકીનાથ, માસ્ટર ત્રિકાલદર્શી બનાવ્યા છે. ત્રણે લોકનો માલિક હોઈ, હું બ્રહ્માંડના એક એક ખૂણા સાથે જોડાયેલો છું. હું આખા વિશ્વથી પ્રભાવિત છું. આખું વિશ્વ મારા પ્રભાવમાં છે.

મન-બુદ્ધિથી હું બ્રહ્માંડના કોઈ પણ સ્થાને જઈ શકું છું.

આમ, વિશ્વના કોઈ પણ સ્થાને તમે હશો તો તમારી દ્વષ્ટિમાં, ફક્ત આસપાસનું વાતાવરણ જ નહીં પરંતુ સમગ્ર વિશ્વ હશે. પૃથ્વીનો આખો ગોળો હશે. તમારા માટે તમારું સ્થાન પૃથ્વીના ગોળા પરનું એક બિંદુ સમાન માત્ર હશે. તમે મુંબઈમાં હો કે મોસ્કોમાં, નાગપુરમાં હો કે ન્યૂયોર્કમાં, અમદાવાદમાં હો કે એમ્સ્ટરડેમમાં તમને કોઈ જ ફર્ક પડશે નહીં. તમારા માટે આવા બે સ્થાન પૃથ્વી પરના બે ખૂબ જ નજીકના બે બિંદુઓ સમાન હશે.

આવી તો જ્ઞાનની અનેક સમજ છે જે તમને તમારા વૈશ્વિકરણમાં મદદરૂપ થશે. તમે સ્થાન અને સમયની દ્વષ્ટિએ હદમાંથી બેહદમાં ચાલ્યા જશો. સ્થાનાતીત તેમજ સમયાતીતની અવસ્થા પ્રાપ્ત કરશો.

4) Visualization of Aspects :

મુદ્ધાનું મનોચિત્રણ :

રાજયોગ એ ફક્ત શબ્દોમાં કરેલા ચિંતનનો વિષય નથી. પરંતુ ચિંતનથી વિશેષ દર્શનનો વિષય છે. યોગાભ્યાસનું આપણું લક્ષ ફક્ત શબ્દોમાં કરેલું આત્મચિંતન નહીં પણ મનઃચક્ષુ

દ્વારા કરેલું આત્મદર્શન છે. પરમાત્મા ચિંતન જ નહીં પણ પરમાત્મ દર્શન છે, વિશ્વ ચિંતન જ નહીં પરંતુ વિશ્વદર્શન છે. દર્શન એટલે જોવું, યોગાભ્યાસ દરમ્યાન ચેક કરો કે હું ચિંતનની સાથે સાથે દર્શન કેટલું કરું છું. જે જે શબ્દોમાં ચિંતન કરુ છું તેનું સમાંતર શબ્દચિત્ર માનસપટ ઉપસાવી શકું છું, તેને સ્પષ્ટ જોઈ શકું છું. તો ચિંતન સાથેનું દર્શન તમને જરૂર વિશેષ અનુભૂતિ કરાવશે.

મનોવિજ્ઞાનની ભાષામાં વાત કરીએ તો અનુભૂતિ એ અર્ધજાગૃત મનનો વિષય છે. ભાવ, ભાવના, લાગણી, સંવેદના, અનુભૂતિ એ અર્ધજાગૃત મનની શક્તિઓ છે. આપણે અનુભૂતિ ત્યારે જ કરી શકીએ જ્યારે આપણે આપણા અર્ધજાગૃત મનને પ્રભાવિત કરી શકીએ. અર્ધજાગૃત મનની વિશેષતા એ છે કે, તે શબ્દોની ભાષા કરતા ચિત્રોની ભાષા વધુ સમજે છે. મનોવિજ્ઞાન એમ કહે છે કે, અર્ધજાગૃત મન પર શબ્દોની અસર ૨૫ ટકા જેટલી પડે છે, જ્યારે ચિત્રોની અસર ૭૫ ટકા જેટલી પડે છે. એટલે અર્ધજાગૃત મનના પરિવર્તન માટે, તેની વિવિધ શક્તિઓના વિકાસ

માટે, સકારાત્મક ભાવના સંવેદના પેદા કરવા માટે, ગહન અનુભૂતિ કરવા માટે રચનાત્મક મનોચિત્રણ (Creative visualization) ખૂબ જ મહત્વનું છે. નિરસ, અનુભૂતિ વિહિન યોગાભ્યાસના અનેક કારણોમાંનું એક કારણ રચનાત્મક મનોચિત્રણનો અભાવ છે. સૂક્ષ્મવતનમાં બાબા સાથેના સંબંધોની રચનાની અનુભૂતિ માટે તેમજ અન્ય આદાન પ્રદાન માટે દિવ્ય દષ્ટિ અથવા દિવ્ય બુદ્ધિથી કરેલું ઈર્શન મહત્વનું છે.

પરમધામમાં પરમાત્મા સાથેના આત્માના નિરાકારી બિન્દુ રુપ મિલનમાં પણ ચિંતનની સ્થિતિ કરતા ઈર્શનની સ્થિતિ જ મહત્વની છે.

બાબાના અનેક ગીતોમાં પણ યોગાભ્યાસ દરમ્યાન કરેલા ઈર્શનનું વર્ણન છે. “મનરુપી દર્પણમેં બાબા દેખું તેરી સૂરત કો, રાતાદિન કરું તુજ સે બાર્તે ભૂલું ન તેરી મૂરત કો”

અહીંયા મનરુપી દર્પણમાં સૂરતને મૂરતને જોવાની વાત છે. “દેખ રહી મેં દિવ્ય લોક મેં લાલ પ્રકાશ અનંત રે, બીચ મેં ચમકે જયોતિર્ બિંદુ જીસકા ન કોઈ અંત રે પરમપિતા પરમાત્મા તું મેં તેરી ચાદ મેં સમાઈ હું મેં તો એક

જગમગ જયોતિ હું, મેં તો એક જગમગ જયોતિ હું” અહીંયા પણ ચમકતા જયોતિબિંદુ શિવબાબાને કે જગમગ કરતી આત્માની જયોતિને જોવાની વાત છે.

એટલે યોગની અનુભૂતિ માટે આંતર મન: ચક્ષુ દ્વારા માનસપટ પર યોગાભ્યાસના જે તે મુદ્દાનું મનોચિત્રણ (visualization) કરવાની આદત કેળવો તો જરૂર લાભ થશે.

5) Emotionlization of Heart:

હૃદયનું ભાવકરણ :

અનુભૂતિ માટે આ એક ખૂબ જ અગત્યનું પરિણામ છે. અનુભૂતિ એક ફીર્લીંગ છે. હૃદય ભાવના, લાગણી, સંવેદનાથી ભરાઈ ન જાય ત્યાં સુધી અનુભૂતિ શક્ય નથી. ભાવ-ભાવના તેમજ સંવેદના વિહિન, ફક્ત મન-બુદ્ધિથી કરેલું મનન-ચિંતન કે મનોચિત્રણ તમને વિશેષ અનુભૂતિ ન કરાવી શકે. ગહન અનુભૂતિ માટે તમારું હૃદયભાવ, ભાવના, લાગણી, સંવેદનાઓથી ભરાઈ જવું જોઈએ. કોઈ પણ સંબંધ નિષ્કામ, નિર્ભળ પ્રેમ વગર પાંગરી ન શકે. બાબા સાથેના સંબંધોની અનુભૂતિનો, આત્માઓ આત્મિય સંબંધોની અનુભૂતિનો તેમજ મનસા સેવાની

સફળતાનો આધાર શુભકામના, શુદ્ધ પ્રેમ, કરુણા જેવી અનેક સકારાત્મક ભાવનાઓ (Positive Emotions) છે. શિવબાબા પણ આપણને હંમેશા દરેક પ્રત્યે શુભભાવના, શુભકામના રાખવાની વાત કરે છે.

મનોવિજ્ઞાનની દષ્ટિએ આપણું જાગૃત મન તાર્કિક (Logical) છે. જ્યારે અર્ધજાગૃત મન ભાવનાત્મક (Emotional) છે. એટલે આપણને કોઈ પણ બાબતની ગહન અનુભૂતિ કરાવવા માટે આપણું અર્ધજાગૃત મન જવાબદાર છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો મન-બુદ્ધિથી કરેલું મનન-ચિંતન તેમજ મનોચિત્રણો એ જાગૃત મનની પ્રવૃત્તિ છે. જ્યારે હૃદયમાં આવિર્ભાવ થતા ભાવ સંવેદનાનાં સ્પંદનો તે અર્ધજાગૃત મનની પ્રવૃત્તિ છે. ફક્ત ઊંચા IQ (Intelligent) વાળા નહિ પરંતુ ઊંચા EQ (Emotional) વાળા સરળતાથી અનુભૂતિમાં સરકી જાય છે. શ્રીમદ્ ભાગવત કથામાં તત્વજ્ઞાનીઓ જે પરમાનંદ તેમજ અતિઈન્દ્રિય સુખની અનુભૂતિ નથી કરી શક્યા, તે શ્રીકૃષ્ણ પ્રત્યેના નિર્ભળ પ્રેમ તેમજ સમર્પણ ભાવને કારણે ગોપ, ગોપીઓ સરળતાથી તન્મય બની

શકી એટલે યોગાભ્યાસ દરમિયાન
Let your heart go along with you
head અર્થાત્ તમારા હૃદયને માથા
સાથે જવા દો.

આપણાં યોગાભ્યાસમાં
આપણે એવું મનન ચિંતન કે
મનોચિત્રણ કરીએ કે જેથી
આપણું હૃદય ભાવ-ભાવનાઓથી
ભરાઈ આવે, એક સમયે આપણું
ચિંતન થંભી જાય અને આપણે
ગહન અનુભૂતિમાં સરકી જઈએ,
આંખમાંથી આંસુ સરકી જાય.
તેવા ભાવોમાં ખોવાઈ જઈએ.

હૃદયના ભાવકરણ માટેની
એક યુક્તિરૂપે આપણે નીચેની
બાબતો પર એક લીસ્ટ તૈયાર કરી
તેના પર ચિંતન કરવું જોઈએ.
બાબા હમં ક્યા સે ક્યા બના રહા
હૈ, કહાં સે કહાં લે જા રહા હૈ, ક્યા
ક્યા દેકર ભરપૂર કર રહા હૈ, કૌનસે
કૌનસે સ્વમાનોસે પરદાનો સે -
સંપત્ર કર રહા હૈ વગેરે.

આમ કરવાથી બાબાએ
આપણા પર કરેલા અસીમ
ઉપકારથી આપણું હૃદય ભરાઈ
આવશે અને હૃદય ગાઈ ઉઠશે.

“ઉપકાર તુમ્હારા બાબા

કિન શબ્દો મેં ગાઉ,
દિલને જો પાયા હૈ,

વો કૈસે મેં સમજાઉં.”

“થે દિલ હર પલ ગાતા રહેતા

અહેસાન તુમ્હારા ઓ બાબા,
બદલી હમારી કિસ્મત પાકે,

પ્યાર તુમ્હારા ઓ બાબા...”

“મુજકો સહારા દેનેવાલે

એ દિલ કહે તેરા શુકિયા...

જમાના જો ન દે શકા

વો તૂને દિયા...”

આવા તો અનેક હૃદયના
ભાવકરણ માટે ઘણાં ભાવવાહી
ગીતો છે જેના પ્રસંગોચિત,
વિષયોચિત, સ્મરણથી હૃદય
ભાવનાઓથી ભરાઈ જશે. મારા
યોગાભ્યાસમાં હું આવા ગીતોનો
ખૂબ ઉપયોગ કરું છું. મને ખૂબ
આનંદ આવે છે.

અસરકારક મનસા સેવા
માટે પણ વિચારો કરતા હૃદયના
શુભ ભાવો વધુ મહત્વના છે.
ઘણાં પુરુષાર્થીઓ કહેતા હોય છે
કે અમે વિધિવત, વિધાનોને
ધ્યાનમાં રાખી, વૈવિધ્ય સાથે
મનસા સેવાનો પુરુષાર્થ કરીએ
છીએ પણ સંતોષકારક પરિણામ
દેખાતું નથી. તેનું એક કારણ
નિમિત્તભાવ, નિર્માણતા, નિષ્કામ
ભાવનાઓ, પ્રકૃતિ તેમજ
આત્માઓ પ્રત્યેના નિર્મળ પ્રેમ -
કરુણાભાવની ઉણપ અથવા
અભાવ હોઈ શકે.

આપણે કહેતા તો હોઈએ
છીએ કે, વર્તમાન સમયે હળાહળ

કલચુગ છે. ચારે તરફ દુરાચાર,
પાપાચાર, ભ્રષ્ટાચાર વ્યાપેલો છે.
વિશ્વના આત્માઓ દુઃખી, અશાંત
છે. વગેરે વગેરે, પરંતુ તે સમયે
આપણે એવું વિચારીએ છીએ કે,
આ પરિસ્થિતિ માટે વિશ્વમાં સૌથી
વધારે જવાબદાર હું જ છું. મેં જ
વિશ્વને બગાડ્યું છે. તેને
સુધારવાની જવાબદારી પણ મારી
જ છે. પ્રકૃતિએ અત્યાર સુધી
આપણી સેવા કરી અને કરેલા
ઉપકારને, તેમજ તેની સામે
આપણે કરેલા પ્રકૃતિના શોષણને
યાદ કરીશું તો તેને સુધારવાની
જવાબદારીનો ભાવ (Sense of
Responsibility) આપણામાં
ભાવનાઓ સહજ રીતે ઉત્પન્ન
કરશે.

આવો આપણે સૌ
ચિંતનશીલની સાથે સાથે
ભાવનાશીલ પણ બનીએ અને
અનુભૂતિના સાગરમાં સમાઈ
જઈએ.

ઓમ શાંતિ

યુવા વિભાગ

શાંતિદૂત યુવા સાયકલ યાત્રા એક નજર...

– બ્ર.કુ. મુકેશ જોષી, ભાવનગર

શાંતિ સાગર, શાંતિધામ નિવાસી, પરમાત્મા શિવ, શાંતિદૂત યુવા સાયકલ યાત્રાના પ્રેરણા સ્ત્રોત, રાજસ્વ અશ્વમેધ અપિનાશી રુદ્ર ગીતા જ્ઞાન યજ્ઞના રક્ષક પરિષ્ઠ ભાઈ-બહેનોની પ્રેરણા, આશિર્વાદથી યોજાયેલ, સેલવાસ, દીપ, પોરબંદરથી અમદાવાદ સુધીની ‘યાત્રા’ એક નવી જ દિશા સૂચક બની રહી, પોતાનામાં સફળ રહી. યુવાનોની મનોસ્થિતિ એવી હતી કે, “**ખબર નથી અમારે પંથ શી આફત ખડી છે ખબર છે એટલી કે શિવ પિતાની હાકલ પડી છે.**”

શ્રીમદ્ ભગવદગીતામાં ભગવાન ઉવાચ છે કે, ‘હું જે છું, જેવો છું તે રીતે મને જાણનાર, માનનાર, મારી શ્રીમત પર ચાલનાર કોટોમાં કોઈ વિરલ આત્મા હોય છે. કરન કરાવનહાર સ્વયં શિવ છે. મારે જ્યારે જે કાર્ય કરાવવું હોય ત્યારે હું સ્વયં સાધારણ માનવી માધ્યમનો આધાર લઈ કાર્ય કરાવું છું. આ શાંતિદૂત યુવા સાયકલ યાત્રા

૨૦૧૩માં એવો જ સૌ કોઈ સાયકલ યાત્રીઓનો અનુભવ રહ્યો. ભક્તિમાર્ગમાં ભગવાને મીરાબાઈ, શબરી, ક્રૌંપદી, ભક્ત કવિ નરસિંહ મહેતા, ધ્રુવ, પ્રહલાદની સમય પ્રતિ સમય ભાવના પૂર્ણ કરેલ. જ્યારે સંગમયુગમાં સ્વયમ શિવ ભોળાનાથ પોતાના બાળકોને કહેલ છે કે, મન મના ભવ: દેહ સહિત દેહના સર્વ સંબંધોને ભૂલી પોતાને એક આત્મા સમજી મનને મારી યાદમાં લગાડે તો તમો ગમે તેટલા કીલોમીટર ચાલશો તો પણ થાકનો અનુભવ નહીં થાય. આજ અનુભવ પ્રત્યેક સાયકલ યાત્રીઓને થયેલ છે. કવિના શબ્દો છે. “ખુદી કો કર બુલંદ ઈતના જો, હર તકદિર સે પહેલે ખુદા બંદે સે પૂછે બતા તેરી રજા ક્યા હૈ?”

યાત્રા દરમિયાન બ્રહ્મમુહૂર્તમાં ઉઠી પ્રાણ પ્યારા શિવની યાદમાં રહી. મુરલી મહાવાક્યો શ્રવણ કરી, પ્રાતઃયાત્રા પ્રારંભ કરતા. પ્રતિ કલાકે ૦૮ થી ૧૦, કી.મી.ની

સરેરાશ એવરેજ સાયકલ ચલાવતા હતા, જેમાં ઓછામાં ઓછું ૨૦ કિલોમીટર અને વધુમાં વધુ ૪૦ કિલોમીટરનું અંતર પૂર્ણ કરી નિયત સેવા સ્થાનોએ નિયત સમય મર્યાદામાં પહોંચતા, બાદમાં યાત્રાનું સ્વરૂપ શોભાયાત્રામાં ફેરવાય જતું. આગળ ટ્રાફિક પોલીસની ગાડી, કલાત્મક રીતે સજાવટ કરેલ યાત્રાનું વાહન, માઈકમાં ગીતો સાથે, ૨૦ સાયકલ વીરો, બેન્ડવાજા, સ્થાનિક સાયકલ યાત્રીઓ, વિવિધ સંસ્થાના લોકો, સ્વાગત માટે મોતી ગૂંથેલા કળશ લઈ નાની કુમારીકાઓ, શહેરના રાજમાર્ગ ઉપર આ યાત્રાઓના યાત્રી હોલી હંસ, ફરિશ્તાઓ, નારાઓનો ઉદ્દ્યોષ કરતા. ૧) યુવા યાત્રાકા યહી પૈગામ: ઉજ્જવલ ભારત હો નિર્માણ, ૨) યુવા કાન્તિ: વિશ્વ મેં શાંતિ, ૩) ભારત કે સપૂત: હમ બનેંગે શાંતિદૂત, ૪) યુવા તું બન સર્વ મહાન: તુ હૈ સારે જગડી શાન, ૫) સમય કી પુકાર : ચરિત્રવાન યુવાન, ૬) ધર્મો કે ભેદ

મીટાયેંગો: હમ વિશ્વ એકતા લાયેંગો, ૭) ગીતા, ગ્રંથ, બાઇબલ ઓર કુરાન : વિશ્વ એકતા કા દેતે જ્ઞાન, ૮) ગાંધી બાપૂ કા યહી સંદેશ: નશા મુક્ત હો હમારા દેશ. આ યાત્રા પરિભ્રમણ કરી સેવા સ્થાનોએ પહોંચતા ત્યાં સ્થાનિક ભાઈ-બહેનોનો ઉમંગ-ઉત્સાહ, અનેરો હતો. આ યાત્રાના કાર્યક્રમોમાં કલેક્ટર શ્રી, મહાનગરપાલિકાના મેયરશ્રી, સાંસદ, ધારાસભ્યો, સંતો-મહંતો રાજવી પરિવાર વિવિધ ક્ષેત્રના વી.આઇ.પી., પત્રકાર, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ મીડિયા (ટી.વી./ ઇ.ટી.વી. ગુજરાતી, દૂરદર્શનની ગિરનાર ચેનલ, સ્થાનિક દરેક ગામોની ઇલેક્ટ્રોનિક્સ ચેનલો દ્વારા કવરેજ, ઇન્ટરવ્યૂ લીધેલ) બેન્ક મેનેજરો, સ્વાગત માટે હાજર રહેતા તેમજ આ સાચકલયાત્રામાં સાચકલનું સૌજન્ય સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયાનું પ્રાપ્ત થયેલ. અંતે આ સાચકલો સાધારણ તેજસ્વી બાળકોને અમદાવાદ ખાતે આપવામાં આવેલ હતી.

યાત્રા દરમિયાન સંદેશ આપવાના વિષયો યુવા ચરિત્ર ઘડતર, યુવા વ્યસન મુક્તિ (વ્યસન મુક્તિની લઘુ નુક્કડ

નાટિકા) યુવા સશક્તિકરણ, રાષ્ટ્રીય એકતા, નારી સુરક્ષા, પર્યાવરણ સુરક્ષા, શિવ અવતરણ સંદેશ, સ્વર્ણિમ ભારતનો સંદેશ, વિવિધ સંસ્થાઓમાં આપવામાં આવતા હતા. આ યાત્રાને અનેકાનેક સ્મૃતિ ચિન્હો, સન્માન પત્રો તથા પુષ્પોથી સન્માનિત કરવામાં આવેલ. યાત્રામાં અનેક લોકોએ પોતાના જીવનમાં વ્યસન, ફેશન, કુટેવો, છોડવાની પ્રતિજ્ઞા લીધેલ. રાજયોગનો અભ્યાસ કરવા કટિબદ્ધ થયેલ. યાત્રામાં જોડાયેલ મતદાન મથક અધિકારીશ્રી ભારત સરકારના ચૂંટણી પંચનું મહત્વનું કામ મતદાર યાદી સુધારણા કાર્યક્રમ, યુવા મતદાતાઓને ચૂંટણી ઓળખપત્ર પ્રાપ્ત થાય તે માટે વિસ્તૃત સમજૂતી આપવામાં આવી હતી.

યાત્રા દરમિયાન પ્રકૃતિના પેપરો આવેલ. બાટવા, જેતપુર, જૂનાગઢ તેમજ રાજકોટ ખાતે એક જ રાત્રિમાં ૨૧ ઇંચ વરસાદ પડેલ, સ્કૂલો, હાઈસ્કૂલો, બંધના આદેશ થયેલ, માર્ગોમાં નદી, નાળાઓ, કેનાલો, ડેમો છલકાયા હતા છતાં અવિરત એકરસ યાત્રા રહી છે. વિઘ્નો, સમસ્યાઓ આવેલ છતાં

પ્રકૃતિજીત બની પરીક્ષા પાસ કરવાની શક્તિ પ્રાપ્ત થયેલ, કવિના શબ્દો છે. “બાધાએ કબ રોક સકી હૈ આગે બઢને વાલોં કો, વિપદાયે કબ રોક સકી હૈ સત્ય પથ પર ચલને વાલોં કો.”

પરમપિતા પરમાત્મા શિવ જે વર્ગમાં જે શક્તિ-ગુણો રહેલ હોય તે મુજબ આગળ કરી રહ્યા હોય. તેમ યુવાનોમાં આત્મવિશ્વાસ, નિર્ભયતા, સત્યતા, દ્ઢતા, એકાગ્રતા, સાહસ, હિંમત ભરી રહ્યા હોય એવી અનુભૂતિ દરેક યાત્રીઓને થયેલ છે. યાત્રા દરમિયાન દિવસભર એક યાત્રી મૌન રાખી, વરદાન, શ્લોગન બુદ્ધિમાં રાખી આઘ્યાત્મિક પુરુષાર્થ કરતા હતા. યાત્રીઓ પોતાના વ્યવસાયમાંથી વિશેષ રજા લઈ, અન્યના જીવનને શ્રેષ્ઠ બનાવવા, પ્રભુ સંદેશ આપવા નીકળેલ જેમાં એન્જનીયર, પ્રાધ્યાપક, અધિકારી/કર્મચારી, તબીબ, યજ્ઞમાં સમર્પિત ભાઈઓ જોડાયા હતા. યાત્રીઓનો અનુભવ. “શ્રદ્ધા જ મારી લઈ ગઈ મને મંઝિલ સુધી, કે રસ્તો ભૂલી ગયો તો દિશાઓ બદલાય ગઈ.”

(અનુસંધાન પેજ નં. ૨૩ પર)

એક અનુભવ

– બી.કે. દીપકભાઈ બી. પટેલ દોરા, જિ. ભરૂચ

અમૃતવેળા અને મુરલી :
સુગંધ અને ગુલાબ
ઈશ્વરીય જ્ઞાનમાર્ગમાં
ચાલનાર દરેક સાધકના જીવનમાં
જ્ઞાનમુરલી અને અમૃતવેળાનો
યોગ અત્યંત મહત્વ ધરાવે છે. જે
પુરુષાર્થી અમૃતવેળાએ પરમપિતા
શિવ પરમાત્મા અને અવ્યક્ત
ફરિશ્તા બ્રહ્માબાપ સાથે સમાન
બનીને મિલન (રાજયોગ) કરે છે
તે અવશ્ય સફળતાને પ્રાપ્ત કરે છે.

રાજયોગના માધ્યમથી
પરમાત્મા સાથે આત્માની
મુલાકાત સરળતાથી થઈ શકે છે.
આપણા સંકલ્પોમાં શાંતિ,
ધીરજ, નિઃસ્વાર્થતા, શુદ્ધતા હોવી
પરમ આવશ્યક છે. આવા
સંકલ્પોથી દરરોજની મફતમાં
એપોઈન્ટમેન્ટ (૩૫૩ મુલાકાત)
પરમશક્તિ સાથે મળે છે.

વહેલી સવારના ૩-૦૦ થી
૫-૦૦ સુધીમાં સ્વયં
સર્વશક્તિમાન પરમપિતા શિવ
પરમાત્મા, કેટલાક ભાગ્યવાન,
અથક સેવાધારી, તીવ્ર પુરુષાર્થી
અને તન-મન-ધનથી સમર્પિત
(પ્રવૃત્તિશીલ) આત્માઓનું
આવાહન કરે છે. તેઓના દિલની

વ્યથા અને કથા સાંભળે છે.
સેકંડમાં જ લાઈટ-માઈટનો
અનુભવ કરાવી ઈશારો આપે છે.
આ સમયે આપણા મનની સ્થિતિ
એકાગ્રચિત્ત, એકરસ, બીજરૂપ
હોય તો જ પરમાત્મ ટચિંગ કરી
શકીએ છીએ. આ સ્થિતિનો ઘણા
રાજયોગી ભાઈ-બહેનોએ
અનુભવ પણ કર્યો છે.

ઉપરાંત અમૃતવેળાના
પ્રોગ્રામિંગનો રાજયોગના
માધ્યમથી કદાચ અનુભવ ન
થાયતો દૈનિક મુરલી ક્લાસરૂમમાં
બેસીને સાંભળો. જેમાં પણ
એકાગ્રતા, તત્પરતા, સુઝ-
સમજ, અર્થઘટન, યોગ્ય
ચિંતનની ખૂબ જ આવશ્યકતા રહે
છે. જેમાંથી ૧૦૦ ટકા જવાબ મળે
છે.

વ્યક્તિગત પ્રશ્નો તેમજ
ચજ્ઞસેવાની સફળતા અંગેનું
ભવિષ્યલક્ષી માર્ગદર્શન
જ્ઞાનમુરલી દ્વારા જ નિરાકાર
પરમપિતા શિવ પરમાત્મા સ્વયં
પરમશિક્ષકના રૂપે આપી રહ્યા છે.
તેઓની દ્રષ્ટિમાં દરેક આત્માનો
આદિ-મધ્ય-અંત સેકંડમાં જ
જોવાની અદ્ભુત ક્ષમતા છે. ૩૫૩

મિલન મુલાકાત (મધુબનમાં) તો
સેકંડમાં જ વરદાન ઉચ્ચારતા
હતાં. જેનો પ્રેક્ટિકલ અનુભવ
જ્ઞાનમાર્ગમાં ઘણા ભાઈ-બહેનોને
લાભ મળેલ છે. ભક્તિમાં પણ
ઈનડાયરેક્ટ (પરોક્ષ રીતે) સર્વની
ભાવના તેઓ જ પૂર્ણ કરતાં હતાં.
વર્તમાન સંગમયુગમાં પ્રત્યક્ષ
આવીને આપણી મનોકામનાઓ
પૂર્ણ કરે છે.

પરમાત્મા પાલનાના બે
માધ્યમો રાજયોગ અને જ્ઞાનમુરલી
છે. બંનેને સાથે રાખી નિઃસ્વાર્થ
સેવા કરવાથી સફળતા અવશ્ય
મળે છે. પરિવાર તથા અન્ય
આત્માઓનો સહયોગ પણ પ્રાપ્ત
થાય છે. સહયોગથી સ્નેહ અને
સર્વનો બુદ્ધિયોગ પરમાત્મા સાથે
જોડાય છે. યોગ અને સેવાના
બેલેન્સ દ્વારા આત્માઓની
આંતરિક અવસ્થા પરિપક્વ તેમજ
આનંદીત બને છે. માર્ચ-૨૦૧૨માં
અવ્યક્ત બાપદાદાની કલ્યાણકારી
શ્રીમતથી (મુરલી) મારા દ્વારા
નેશનલ એવોર્ડ અંગેની ફાઈલો
તૈયાર થઈ. ભરૂચ જિલ્લાના
હિતેચ્છુ શિક્ષણ પ્રેમી મિત્રોએ
પણ પ્રોત્સાહન આપેલું. યોગ્ય

દિશામાં મહેનત ખૂબ જ કરી. એવોર્ડ અંગેનો ઈન્ટરવ્યુ પણ લેવાયાં. તમામ કક્ષાએ બાપદાદાને સાથી અને સાક્ષી રાખી કાર્ય કર્યું. પરિણામે જુલાઈ-૨૦૧૩માં નવી દિલ્હીથી એમ.એચ.આર.ડી. દ્વારા મારી પસંદગીનો પત્ર મળ્યો.

ભારતના રાષ્ટ્રપતિ મહામહિમ માનનીય પ્રણવ મુખરજીના વરદ્ હસ્તે પમી સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૩ના શિક્ષકદિને

મને વિજ્ઞાન ભવન, નવી દિલ્હી ખાતે નેશનલ એવોર્ડ (રાષ્ટ્રીય પુરસ્કાર) મળ્યો.

રાષ્ટ્રપતિજીના પ્રેરક પ્રવચનમાં - "We can't aspire to be world class power, without single world class university" આ વાક્યમાં મહામહિમની વેદના જોવા મળે છે.

ત્યાં વિજ્ઞાનભવનના હોલમાં બેઠાં બેઠાં મારા મનમાં

સંકલ્પો ચાલ્યા. હું તો છેલ્લા ૩૬ વર્ષોથી વર્લ્ડ ક્લાસ યુનિ. (બ્રહ્માકુમારીઝ વિશ્વ વિદ્યાલયમાં) ભણું છું. મારા શિક્ષક પણ સર્વશક્તિમાન વર્લ્ડ ક્લાસ સુપર પાવર છે. દેશ દેશાવરના રાજકુમારો અને રાજકુમારીઓ મારી સાથે આધ્યાત્મિક શિક્ષણ લઈ રહ્યા છે. તો ભારત અવશ્ય પાવર (સ્વર્ગ) બનીને જ રહેશે.

(પેજ ૩૩નું અનુસંધાન)

નિદાન આવ્યું. સારવાર શરૂ થઈ. મારી દીદી બ્ર.કુ. અનુભવ પણ મારા પાસે પાંચ કલાક બેસી રહ્યા. તેમના નિકટના સાનિદ્યથી મને ખૂબ બળનો અનુભવ થયો. મને કહ્યું દમચંતીમાતા બે માસમાં ચાલવા લાગવાનાં છો! અને તેમના શબ્દો મારા માટે વરદાન બની ગયાં. મને અનુભવે જણાવ્યું કે ભગવાન હજાર હાથવાળો છે. તો હજાર પગ પણ હોય જ ને? અને મને તેમના પગ આપી દીધાનો અનુભવ થયો. દર્દતો ભયંકર હતું પણ બાબાએ સહન કરવાની શક્તિ એટલી ભરી દીધી કે હું ક્યારેય મુઠ આંક કે હતાશ થઈ નથી. મારો ચહેરો રડમસ બનાવ્યો નથી. ન અરેરાટી કરી.

ના આંસુ લાવી. બાબાના યોગના પ્રયોગથી, સમાવવાની તાકાત થી મેં ક્યારેય આ પ્રસંગ કે વેદના વાગોળી કે વર્ણન કરી નથી. ત્રણ ચાર ઓપરેશન પ્લાસ્ટીક સર્જરી કરી બે માસમાં મને પણ નીચે મૂકી ચાલવાની રજા આપી અને મારા દીદી અનુભવે આપેલ વરદાન ફળી ગયું. ત્રણ માસમાં તો બધા દુઃખ દર્દ શાંત થઈ ગયાં અને ચાલી ફરતી દાદરા ચડતી થઈ ગઈ. મારા ઘરના કુટુંબીજનોની અથક સેવા સાર સંભાળ સહકારથી બધું વ્યવસ્થિત થઈ ગયું. બાબાની કુલવાડી પણ મારા ઘરે અવારનવાર આવી મને યોગમાં મદદગાર બની રહી હતી.

આટલી ભયંકર તકલીફ મુશ્કેલ લાગતું મને સરળ બનાવી

દીધું હતું. મારો નીજી પુરુષાર્થ યોગ, મુરલી ક્યારેય વિસરાયાં નથી. મારો રૂમ યોગરૂમ બની ગયો હતો અને મારો હોસ્પિટલનો રૂમ આશ્રમ. કપરા સમયે મને યોગ લગાડવાની મુશ્કેલી લાગી નથી. એક મુરલી આખા દિવસમાં ત્રણચાર વાર પાંચતી હતી. બાબા આટલી બધી હિંમત ભરી દેશે તેની કલ્પના મને ન હતી. હું ત્રણ ચાર માસમાં ચાલતી થઈ. તે જોઈને વારંવાર મન કહે છે કે “દિલ કહે બાબા તેરા શુક્રિયા” વાહ! રે મૈં વાહ!... વાહ! ડ્રામા વાહ! આ અંતિમ જન્મ ભગવાનથી વાતચીત કરવામાં સમય મળ્યો, મારા હિસાબ પણ ચૂકતું કરાવ્યાં. યોગનો મોકો આપ્યો. વાહ! બાબા વાહ! શુક્રિયા બાબા વાહ!...

અલૌકિક અનુભવ

– દમચંતીબેન રમેશભાઈ ગોસ્વામી – રાજુલા

મારા શરીરનું નામ દમચંતીબેન રમેશભાઈ ગોસ્વામી. હું છેલ્લા ૧૨ વર્ષથી બાબાની શ્રીમત પ્રમાણ નિશ્ચય સાથે નિયમિત વિદ્યાર્થિની છું. મારો પરિવાર ખૂબ સારો સહયોગી અને મદદગાર છે. મારા લૌકિક દેરાણી સ્ત્રીલાબેન પણ બાબાના બાળક છે અને નિયમિત ક્લાસ કરે છે. મારું આખું કુટુંબ બાબાના જ્ઞાનથી સેન્ટરથી ખૂબ નજીક છે.

ત્રણ માસ પૂર્વની સવારે હું મારા પતિ સાથે થોડાક કુટુંબીજનો સાથે બહાર જવા એસ.ટી. બસમાં જવા ગયાં હતાં. બસ કુલ થઈ ગઈ હતી. બસ ઢાળમાં ઉભી હતી. ચાલુ થવામાં હતી. ધીમે ધીમે ચાલુ થઈ. મારા પતિને કોઈએ અવાજ કર્યો, બસમાં આવી જવાનો સંકેત કર્યો. તો તેઓ ચડી ગયાં. હું તેના પાછળ ચડી, જેવી ચડી, તેવો જ પણ પગથિયાથી નીચે લસરી ગયો. હાથથી દરવાજાના હેન્ડલ પકડીને ત્રણથી ચાર ડગલા ચાલી હોઈશ પરંતુ ચાલુ બસે ધીમે ધીમે મારાથી બસના હેન્ડલ છૂટી ગયાં. હું નીચે પડી ગઈ. ધીમે ધીમે બસના પૈડાં મારા માટે ચમદૂત

બની ઉપર ફરી વળવા આવી રહ્યાં હતાં. મારા પતિ મને પડતી જોઈ તરત નીચે ઉતરી ગયા અને મને હું પૈડામાં ન આવી જઉં તેમ ઘક્કો મારી દીધો, મુસાફરોની રાડારાડીએ બસ તરતજ ઉભી રહી ગઈ; મારા પતિએ પૈડાને જોરથી પકડી રાખ્યા કે મારા પગ ન આવે, તેમની જમણા હાથથી હથેળી પણ ચીરાઈ ગઈ તથા મારા બન્ને પગની ઘૂંટી પર તોર્ટીંગ બસના વીલ અડી ગયાં. તેમજ મારા જમણા પગની પીંડીની બધી ચામડી માંસ વીલમાં ખેંચાઈ ગયું. પળવારમાં લોહીના માંસના ખાબોચીયા ભરાઈ ગયાં, તરત જ સરકારી દવાખાને ગયાં. બાદમાં ભાવનગર એમ્બ્યુલન્સમાં લઈ જવામાં આવી. અડધા કલાકમાં તો મારા અતિ પ્રિય એવા દીદી બ્ર.કુ. અનુબેનને ખબર પડી ગઈ અને મારા દીકરા પર ફોન આવ્યો તથા મારી સાથે વાત કરી ત્યારે મેં દીદીને નિશ્ચિત રહેવા જણાવ્યું. બાબાએ બચાવી છે. રક્ષા કરી છે. હું બચી ગઈ છું તેવી વાત કરી. તેમને નિશ્ચિત કર્યાં. ત્રણ કલાકની આ લોહી નીગળતી યાતનામાં મને

બાબાનું જ્ઞાન, ડ્રામા, હિસાબ, કિતાબ સિવાય કશું યાદ નથી આવ્યું. મારામાં બાબા એ આટલી તાકાત આપી દીધી હતી. કે ઉંદકારનો એક શબ્દ નથી ઉચ્ચાર્યો; મારા પર વારાફરતી ત્રણ ઓપરેશન તરત થયાં, એક્સરે દ્વારા નિદાન થયું ત્યાં પ્લેટનાખી સારવાર આપી અને જમણા પગની પીંડી તથા ચામડી, માંસ બધું બસ તળે ખેંચાઈ ગયું હતું માત્ર હાડકાં હતાં. પણ ડ્રામા પ્રમાણે સલામત હતાં. ગોઠણ સલામત હતાં, પગની આંગળીઓ તળીયું સલામત, વાહ! બાબા વાહ! કેટલી અસીમ કૃપા હતી કે સબ સલામત...

જેમણે દ્રશ્ય જોયું અને સમાચાર જાણ્યાં તેની તો કલ્પના જ થાય કે આટલી મસમોટી બસ, ચીકકાર મુસાફરો અને પગને ચાલુ પૈડા અડી જાય તો પગ જ કપાવવો પડે. પણ આ જાદુ... બાબાને આ સેવા સાથી, સજનીને સેવાની તક હજુ આપવી છે. તથા સજા હિસાબ કિતાબ આપી યોગની મજા કરાવવી છે. આમ, (અનુસંધાન પેજ નં. ૩૨ પર)

DECLARATION

(Under Section-5 of the Press and Registration of Books Acts-1867)(Act No.25 og 1867)

I BK Ushaben B. Vajani declare that the printer BK Sarlaben R. Somaiya and I am the Publisher of the newspaper entitled GYAN AMRIT to be printed and published at AHMEDABAD and that particulars in respect of the said newspaper given here under are true to the best of my knowledge and belief.

- 1) Title of the newspaper : GYAN AMRIT
- 2) Language (s) in which it is (to be), published : GUJARATI
- 3) Periodicity of its publication.
- a) Whether a daily, tri-weekly, bi-weekly, weekly fortnightly, or otherwise : Monthly
- b) In the case of a daily, please state whether it is a morning or evening newspaper. : No applicable
- c) In the case of a newspaper other than a daily, please state the days(s)/date(s) on which it is (to be) published. : 1st or 2nd date of every months
- 4) Retail selling price of the newspaper per copy. : Retail price Rs. 7.50/-
- a) If the newspaper is for free distribution, : -----
- b) If it has only an annual subscription and no retail price : Annul Subscription Rs. 90/-
- 5) Printer's name : BK Sarla R. Somiya (Director-Brahma Kumaris, Gujarat)
- Nationality : Indian
- Address : Sukh Shanti Bhawan, Bhulabhai Park Road, Kankaria, Ahmedabad-380 022.
- 6) Publisher's name : BK Ushaben B. Vajani
- Nationality : Indian
- Address : 1-Chaturbhuj Colony, Rajyoga Bhawan, Kankaria, Ahmedabad-380 028.
- 7) Place of publication (please give the complete postal address) : Prajapita Brahma Kumaris Ishwariya Vishwa Vidyalaya, 1- Chaturbhuj Colony, Rajyoga Bhawan, Kankaria, Ahmedabad-28.
- 8) Name(s) of the printing press(es) where the newspaper is actually printed and the true and precise description of the premises on which the press(es) is/are installed. : Shreedhar Printers Pvt. Ltd. J&K, Block No-4, Ravi Estate, Dudheshwar Raod, Dudheshwar, Ahmedbad-380 004.
- 9) Editor's name : Prof. Dr. Kalidas Dhulabhai Prajapati
- Nationality : Indian
- Address : G. 2/22, Shivam Appartment, New Vadaj, Ahmedabad-380 013.
- 10) Owner's name (s) : For, Prajapita Brahma Kumaries Ishwariya Vishwa Vidyalaya.
- a) Please state the particulars of individual(s) or of the firm, Joint Stock Company, trust, co-operative society or association which owns the newspaper. : Spiritual Organisation
- b) Please state whether the owner owns any other newspaper, & if so, its name, periodicity, language and place of publication. : No
- 11) Please state whether the declaration is in respect of —
- a) a new newspaper, or : -
- b) an existing newspaper : Yes
- c) In case the declaration falls under item : Due to change from Bi-Monthly to Montly and change Printer's Name.

Place : AHMEDABAD**Date :16/11/2013****BK Ushaben B. Vajani****Publisher**

Printed by B.K. Sarlaben R. Somaiya and Published by B. K. Ushaben B. Vajani for Prajapita Brahmakumaries Ishwariya vishwa Vidyalaya, Ahmedabad. Printed at Shreedhar Printers Pvt. Ltd. J & K, Block No. 4, Ravi Estate, Dudheshwar Road, Ahmedabad-380004 Published from Prajapita Brahmakumaries Ishwariya vishwa Vidyalaya, 1, Chaturbhuj colony, Rajyoga Bhawan, Kankaria, Ahmedabad-380 028, Gujarat State, India. Edited by Prof. Dr. Kalidas Dhulabhai Prajapati.

પડઘરીમાં દેવીઓની ચૈતન્ય ઝાંખીના ઉદ્ઘાટન બાદ ડ્ર.કુ. અનુબેન, ડ્ર.કુ. રેખાબેન, એડવોકેટ વી.ટી. કણઝારિયા અને ડૉ. કોમલબેન.

અમદાવાદ-સુખશાંતિ ભવન દ્વારા વિશ્વ અકસ્માત દિવસના કાર્યક્રમમાં પ્રવચન કરતાં ડ્ર.કુ. નંદાબેન, ચેરમેન શ્રી બાબુભાઈ ઝડકીયા તથા ડ્ર.કુ. જયશ્રીબેન.

બ્રહ્માકુમારીઝ મલાડ સેવાકેન્દ્ર દ્વારા સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘ વિશ્વ સ્મરણા દિવસ - રોડ ટ્રાફિક પીડિત માટે મીલાનતીઓ પ્રગટાવીને શ્રદ્ધાંજલિ અર્પણ કરી રહેલ ડ્ર.કુ. ભાઈ બહેનો.

કમિશનરેટ ઓફ ટેકનીકલ એજ્યુ. ગવર્નમેન્ટ ઇન્સ્ટીટ્યુટ દ્વારા આયોજીત કર્મચોગી તાલીમ શિબિરમાં લીડરશીપ વિષય પર પ્રવચન કર્યા બાદ સમૂહ ચિત્રમાં ડ્ર.કુ. રંજનબેન, ડ્ર.કુ. શારદાબેન, ડ્ર.કુ. તારાબેન.

દહેગામ સેવાકેન્દ્ર ઉપર ગુજરાત સ્તરીય શિક્ષા પ્રભાગની મીટીંગનું ઉદ્ઘાટન કરતાં રાજચોગિની સરલાદીદી, દહેગામ નર્સીંગ કોલેજના ટ્રસ્ટી નલિનીબેન, ડ્ર.કુ. હરીશ શુક્લ, ડ્ર.કુ. પ્રભાબેન.

દીવ સેવાકેન્દ્ર દ્વારા રાખવામાં આવેલ રાજચોગી ડ્ર.કુ. પંચમસિંહભાઈના અનુભવના કાર્યક્રમમાં પ્રવચન કરતાં ડ્ર.કુ. ગીતાબેન, ચીફ ઓફિસર શ્રી લેખરાજભાઈજી, શ્રી રંજનીશ ગુપ્તાજી તથા અન્ય.

અમદાવાદ, એન્જીનીયર્સ ઇન્ડીયા પ્રા. લીમીટેડ કંપનીનાં ઉચ્ચ અધિકારીઓ અને એન્જીનીયર્સનાં ટ્રેનીંગ પ્રોગ્રામમાં સફળતાની ચાવી-ખુશી પર વિચારો આપતાં ડ્ર.કુ. નંદિનીબેન.

ગાંધીનગર સેવાકેન્દ્રના ૩૪મા વાર્ષિકોત્સવ નિમિત્તે આયોજીત તપસ્યા ભટ્ટીનું ઉદ્ઘાટન કરતા મેયર શ્રી મહેન્દ્રસિંહ રાણા, ડ્ર.કુ. રાખુભાઈ, ડ્ર.કુ. કૈલાશદીદી, ડ્ર.કુ. રંજનબેન.

દાહોદમાં અખિલ ગુજરાત આદિવાસી જાગૃતિ અભિયાનનું ઉદ્ઘાટન કરતાં સંયુક્ત મુખ્ય પ્રશાસિકા દાદી રતનમોહિનીજી, ગ્રામ વિકાસ મંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રસિંહ ચુડાસમા, રાજયોગિની સરલાદીદી, ગ્રામ વિકાસ વીંગનાં રાષ્ટ્રીય સંયોજિકા બ્ર.કુ. સરલાબેન, મહામંડલેશ્વર સેવાનંદ મહારાજ, સંસદ સભ્ય ડૉ. પ્રભાબેન તાપીયાડ તથા બ્ર.કુ. સુરેખાબેન.

શહેરામાં નવનિર્મિતભવન 'જ્ઞાનગંગા'નું ઉદ્ઘાટન કરતાં સંયુક્ત મુખ્ય પ્રશાસિકા રાજયોગિની દાદી રતનમોહિનીજી, બ્ર.કુ. ડૉ. નિરંજનાબેન, બ્ર.કુ. રતનબેન, બ્ર.કુ. લીલાબેન તથા બાજુના ચિત્રમાં ઉદ્ઘાટન કાર્યક્રમમાં ગુજરાત ઝોન ડાયરેક્ટર રાજયોગિની સરલાદીદી, બ્ર.કુ. ડૉ. નિરંજનાબેન, બ્ર.કુ. રાજુભાઈ, બ્ર.કુ. સુરેખાબેન, બ્ર.કુ. રતનબેન, પૂર્વ પ્રમુખ બ્રાતા મુકેશભાઈ દેસાઈ, બ્રાતા સુરેશભાઈ, બ્રાતા પ્રવિણસિંહ સોલંકી.

ભરૂચના સુરજબા વિદ્યાલયના આચાર્યશ્રી બ્ર.કુ. દીપકભાઈને શિક્ષણ ક્ષેત્રે વિશિષ્ટ યોગદાન બદલ ભારતના રાષ્ટ્રપતિ મહામહિમ પ્રણવ મુકરજી રાષ્ટ્રીય પુરસ્કાર એનાયત કરી રહ્યા છે.

દાહોદમાં નવનિર્મિત ભવન 'શાંતિકિરણ'નું ઉદ્ઘાટન કરતાં સંયુક્ત મુખ્ય પ્રશાસિકા રાજયોગિની દાદી રતનમોહિનીજી, રાજયોગિની સરલાદીદી, બ્ર.કુ. ડૉ. નિરંજનાબેન, બ્ર.કુ. સુરેખાબેન, બ્ર.કુ. સરલાબેન, ઉદ્યોગપતિ બ્ર.કુ. લક્ષ્મણભાઈ ધર્માણી.